

310326

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 4-వ తేది శుక్రవారము

No. 107

నంబరుము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౧.

సంచిక ౧౦౭

ననాపధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట
అందుకు శ్రేష్ఠమైన గాంధీసర్వీ ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోజోనందు ఎప్పుడీతనను ఆహారాభివృద్ధి
ప్రతిదినముగా వండుదును. (25/2)

విలాసము పి. డి. సావంత్
నం 134 మనవవాడి, బొంబాయి

(శ్రవణ వద్ద)

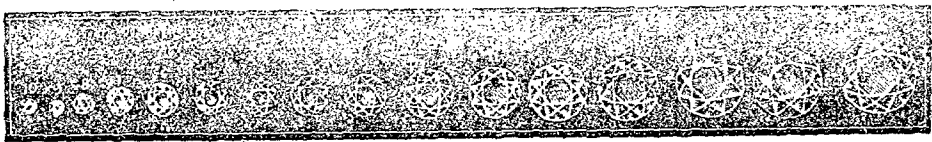
కాపి బిల్లులు

వడ్డపడ వాడ్డ

పాలు చక్కెర కాఫీపాడితో అవసరము లేదు.
ఒక కప్ వేడి నీళ్లతో ఒక బిల్ల కలిపించి శుభ్రమైన
కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. ఆకీసల్లకు, ట్రావిలింగు
తిరుగువారి కీది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒక పాకీ
పరిశీలించిన తర్వాత తెలుసును. ఎజంట్లు కావలెను.
24 బిల్లులు ప్యాకెట్ రూ 1-4-0. పోస్టేజీ వేరు
(207) సత్వార్థగ్రహ ప్లాస్టు, నెల్లూరు.

ప్రవృత్తి రాగ కమలములు

(314)

కామలములు

ప్రతిరాయికిని సేనుకమలములు మీరి యుండునట్లు 64 పట్టెలు తీర్చి గ్యారంటీగా పంపబడును.
సరకు తృప్తిలేనిచో పార్శ్వలునుపుచ్చుకొనిన పి దినములలోపల తిరిగి పంపిన వైకము పంపివేయబడును.
పి. గోపాలసామి శెట్టి, 783 ధర్మరాజ గుడిపిడి, పోస్టు సెంటుతామస్ మాంటు,

త్యరీపడుడు.

వెలలులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(27) బోధకాలు సంహరిణి:—ఎ. శ్రీకాలమునండియున్న శ్రీపతిగో.మునైగన గాముగోబాలగో గుణము కనబరచి.
కాళ్లుచుట్టలు, నీగు హరించుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహజ స్వస్థమై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారము:కు రు 2-8-0

(48) నిశ్చల వ్యాధిను తేలిక కంటివము. చిల్లపిర:గి, పల్లిక, బగ్గో:పగు సనాయిలున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు,
మూలవ్యాధి, పొండుపు, సనామేహములు, మేహములు, మేహాగ్రణములు, శుక్లవర్ణము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము
రోజులలో నివారణకైని యలము, కరీర కాంతి, రక్తకృద్ధి, వీరస్థంబన కలిగించును. ఇచ్చానత్యంత.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 3-4-0.

(50) సుగంధక శుక్రగో:గంజివిలేవ్యాధులు. జీర్ణించిన పత్తి, తియ్యపు, ఎరుపు, నలుపు లోనిగు యేరంగు కేగవైసను, మూత్రి
ము వ్యవహరించుగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు శరీర రక్తప్రప్తి చేయును. రి పూటలలో గుణము
కనిపించును. ఇచ్చానత్యంత.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావృషపాణిరసము (అను ఆష్టాదశ ఔషధగో:గంహరిణి) నెల రో. 5-0-0, 15 రో. 2-12-0. సనామేహ
ములు, పొడలు, చుచ్చులు, కాళ్లు, చేతికేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, కన్నరాలు లావై ఎర్రబారి సదా తిమ్మిరలుగా నుండుట,
మేహాగ్రణ, అంగగ్రణములు కన్నెరాలు పా మహానధము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము శల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, శ్వాసకాశలు, దగ్గు, వగుపు,
ఉబ్బునము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, రి పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును.
గోపాలపురం, కొత్తపేటబోడు.

(గోపాలపురం)

కె. వి. ఆచారి,

ఆయుర్వేద యూనాని డాక్టరు.

K. V. Achari

Ayurveda unani Doctor

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, నాటకములందు, ఇతర శుభ
కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు
తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వరాగములచేర్చి
కట్టుబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, సీలు, పాము, మున్న
గురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి
నగలు తయారుచేయుచు అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది
త్వప్తికరముగా లేవన్న వాపసు తీసికొని వైక మిచ్చెదము.

లక్ష్మి జ్యాయలకి కంపెనీ,

(191)

18/288, నైనాబజారు, మద్రాసు.

ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

(2) కాశీపట్టణమునందు, దుగ్గా మెడికల్ సాఫ్టువారి
సులెమాన్ ఉప్ప ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలి
గించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

నేపాల్
14-5-22

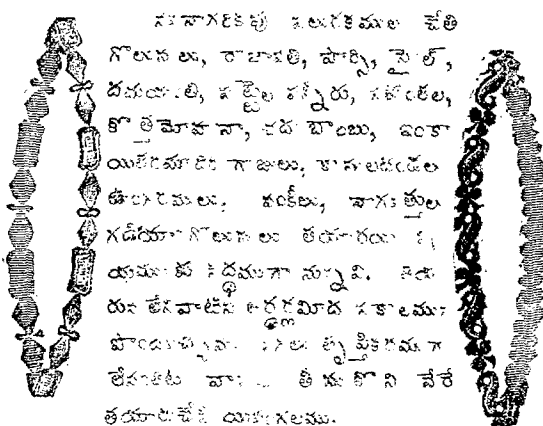
రాజానరేంద్ర
హ జంగ్ ఆఫ్ నేపాల్

"తెలుగు సంక్షేప్త లేఖనము"

మీరు ఇలుకడలకనే తెలుగు సుర్వహండు శేష్యుని
భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పది. "పోస్టు
క్లబ్బు నిమిత్త మహాబిల్ల పంపించండి!"

(18) ఇక్ ఫర్వేష్ బూత్, కాకినాడ.

మొదటిరకం నవరం బంగారుచే తయారు కాబడిన

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అగు కంపెనీ, నగల వర్తకులు,
649 వైబూనానాబజారు, మద్రాసు.

వెలనులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

రద్దులారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు వెద్దబజారులోని మునిసిపల్
నం 148 రు కళిగిటుకంటిల్ని రెండు రెట్లు గలిగిన
మేడను అద్దాల బీబీబాబు ఫిట్టింగున్న, స్వము సహా లాటరీ
బాలముగా బిక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్ర
వరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి
యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు బిక్రయించు పూర్తియైన వెంటనే
లాటరీ కలిపే రేది ఫిట్టింగులో ప్రయోగించి యెలూరుజిల్లా
ములో ఘరానా నైనప్పుడు యెలూరు లాటరీ వేయబడును.
మనక ప్రతివానిను నా వారి బిట్టవైపుల బిక్రయించుటను
కది మంచిలేదు. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన
శతవారే పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి
రూ 5 లు మాత్రము. ఇంకా పూర్ణమున బిక్రయింపు, వివా
ములున్న కోరువాడు మా యెలూరుజిల్లా గాని నేరుగా నాకు
వాసిగాని బిక్రయించును. ఈ చీట్లవల్ల వసూలు ఆయెన్
సాచ్యు కృష్ణాజిల్లా యెలూరు సెక్రటరీ కో. పరేటిపు బ్యాం
కులో నుంచబడును.

2 ప్రతిగానుమించును మంచి యెలూరు కావల
యును. మంచి కమీషను ఇచ్చుబడును. వివరములు కోరువాడు
య్యాకింక స.తకముచేసినవారికి ప్రాసీగాని, స్వయముగా వచ్చి
గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రస్సును స్పష్టముగ
ప్రాయము చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మణి అద్దరు చేసిన
యెరల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు
కృష్ణాజిల్లా.
1-7-1922.

మాటూరి సర్వేశం,
మేడ హక్కుదారుడు.

కద్దరు సందేశము

హరిదాసు హల్దారుగారు

ఈ దేశమునందును, యితర దేశములందును వికాస దృష్టి గల వారలు, గాంధీ మహాత్ముడు, యేనుక్రీస్తులనే రెండవసారి యీశాప భూయిష్ట మగు ప్రపంచ లో మానవజాతి, యెన్నియో వర్ణములనుండి, స్త్రీ పుష్టి కాలము నుండి యైన గాంధీ మహాత్ముడు, త్రొక్కచుండిన దౌర్జన్య, శిక్షల్యవధమునుండి తప్పించుటకు అవకాశించియులు పూజింతురు. మానవజాతియంతటను దేశమాంధులగు నీదియో తుట్టుకు గూడ కితరు పాత్రుడగుట దేశకాల విషయము లకు తగియున్నది. ఆయన యిప్పటికి నాలుగు మాసములనుండియు నేరపులుడు బంధుగిరిలో జీవన్ముక్తియై యున్నాడు. మహాత్ముడు కారాగార విముక్తుడై తిరిగి యందు విశ్వాసము గల వారి యెదుట తేలిక వికాసము లతో ప్రత్యక్షమగుటకు నునము విశ్వాస పూరిత సేతులమై యెప్పుడో సంభవించు నాయని యెదురు చూచుచున్నాము. మహాత్ముడు కారాగార ప్రవేశమునకు మునుపే కర్తవ్య సంజ్ఞలను కద్దరు సంక్రమము నుపదేశించి, భౌతికములను దెలుసు స్వదేశీయత్రుధారలగు నతవరమున కారాగార విముక్తుడు గానొల్లనని జెప్పెను.

స్వరాజ్యము, ప్రేమ రాజ్యము

ఆహింసయే ఆత్మగర్వి, స్వరాజ్యము వాంఛియుగ నుండి ఆసహాయోద్యమమునకు కద్దరును ముఖ్యసంబంధమేనని, అందులగు సంజ్ఞాత్మకముల ప్రహింసలకున్నాడు. అందుచేతనే మహాత్ముడు, సమష్టికాన్డోల్ల ఘోషమునకు గడుగుటకు ముందు కద్దరు స్వరాజ్యోద్యమము కావలెనని యేల జెప్పినయెను. అట్టి కాన్డోల్లం ఘోషమునకును, కద్దరు ధారణమునకును గల సంబంధ మేమనియు స్పష్ట జేయుచున్నాడు. వారలకు గొంతెము జ్ఞానము గలుగుటగాని, మహాత్ముడు జెప్పిన స్వరాజ్యము అహింసా, ప్రేమల యాధిక్య మేగాని పాశ్చాత్య దేశములందులే మరళింపలను, ధర్మాన ప్రాప్తి గానని జెప్పకలయును. మహాత్ముడు పాశ్చాత్య నాగరకవలన గల్గు, అధునిక భవిష్యద్దోషములు బాగుగ దెలియును. ఆయన స్వరాజ్యమునకు పకు బలమునై నాధార పడియుండు నధికారుల పాలనముగాని, శిశువులను మీదనే ఆధారపడియున్న రుస్యబోల్లి విషముగాని యిష్టపడదు. ఆయన స్వరాజ్యము ప్రేమరాజ్యము. భూతలస్వర్గము. కావుననే అట్టిది సంపాదించుటకు గూడ ప్రారంభమునుండి చివరవరకు ఆహింసయే మూలాధారము. ఈ కారణముల చేతనే మహాత్ముడు, భాగ్యంతుడు చీరవాడు అను భేదము లేకుండ భారతీయులందఱును, సమానముగ త్రవ్వి పనిజేసి, నాలుకడకలయున నియ, యందువలన యేమియు పనిజేయనగునను లేక సోమాగులుగ నుండువారలకును, కార్మికులకును విరోధభావ మెప్పుటికిని లేకుండ జేయవలెనని యుద్దేశించెను. ఈ విషయము సందేగాంధీ లెను కంటె గొప్పవాడనకలయును. తెలుగు రుస్య బోల్లి విక్రమ పాలనమునకు, పారిశ్రామికాధిక్యతను, దౌర్జన్యమును జాతివైషమ్యమును తొలగించి, భవిష్యత్కాలమున దెట్టి సంఘములు లేకుండ జేయలేక పోయెను. అయితే గాంధీ మహాత్ము డేమి చేసినో చూడడు. చీరలు భాగ్యంతులు అను భేదము లేకుండ అందఱును రాటుము త్రవ్వులుల జేసెను. ఆయన చెప్పిన వెంటనే అన్ని తరగతులకాదును ప్రజలందఱుని భరించి దానిని తయారుజేయుట కాశక్యమగు రాట్టుము నత్యుత్సాహముతో జేపట్టుచున్నాడు. ఈ భాతి మహాత్ము డేయిపాము ముఖేతనే ముక్కటిజనమును స్వాతంత్ర్య జాతీయజీవితము జేయునటుల చరకము నుపదేశించెను. ఈ పనిని ఆయన గురువగు టాల్టూనియగూడ తన జీవితమంతయును యూరోపుదేశ స్థలను స్వీయతాకారమై స్వాతంత్ర్య జాతీయ జీవితమునకు గడుగు మని బోధించినను, రుస్యబోల్లి జేయ లేకపోయెను. మహాత్ముని చక్రము, భారతదేశము, పాశ్చాత్య దేశపు, పారిశ్రామికకాంత, ధర్మార్జన కాంత మున్నగు చిత్రడి లో పడిపోకుండ కడ్డకపడును. బోల్లివిషము ప్రవేశ పెట్టకుండ భారత మహాత్ముడు గడిగిన యిపాము మిదియే.

కద్దరు: సమష్టి కాన్డోల్లంఘనము

కొందరుదేశభక్తులగు రాజకీయ వేత్తలు విశేషముగ ముద్ర వృత్తి నభ్యసించు వారు, కద్దరు సర్వజనోపయోగ్యముగాక ముం దైనను సమష్టి కాన్డోల్లంఘనము ప్రారంభింపవలెనని కోరెదరు. సమష్టి కాన్డోల్లంఘనము స్వాతంత్ర్య సంభంధమునకు కాలదువ్వటయని మన

కొందఱుకును దెలియును. అందువలన రాజకీయ వాతావరణము నందుయద్ధ సంతాపము గల్గును. యుద్ధము జరుగు సంతకాలము వారాపత్రికాధికారులకు వారా పత్రికలు కాగు గ అమ్ముడు బోవును. అయితే దేశము స్వాతంత్ర్య కాన్డోల్లంఘన జీవితమునకు గడుగు అందువలన అందఱుకును అహింసా యుక్త మగు స్వరాజ్యము వచ్చుటకు మృగ్యుండగ, యంతకు ముందు దేశము యట్టి స్వాతంత్ర్య సంభంధమునకు కాలదువ్వటకు మహాత్ముడంగీరించువా? ప్రపంచ చారిత్రియలో మృదబాతులవారు కష్టపడి పనిజేసికొనువారలకు దేశభక్తిని బోధించి త్రాగించి విప్లవమును దెచ్చివెట్టి, ఒకవేళ విజయముతోచో ఈపనిపాటులు జేసికొనువారలమై ఉన్నది తరతులవారు పాలకు లగుట యెరిగియున్నాము. మహాత్ముడు నీ కలులజేయట కోర్కొనడం.

ఇంతయినాక స్వతంత్ర్యముగ కష్టపడి పనిజేయు వారను, కాపునాను, భారతదేశపు నేతగాండ్రును, తనపాలములను తాము దున్నుకొని, తమయిద్దలలో నాలుకడికి నేమిపాటులు మాత్రమే అధికారులయెడ భాతినిగహముల ప్రకరించి తుట్టు తుడకనకును అట్లుండుట కుత్సితముగాని. మిల్లులలో కష్టపడి పని జేయువారు నుభవాన్వతపరులను, చక్కచిరుదుల ధరించుకొని స్వామి రాజీయ వేత్తలును అటుల జేయజాలరు. బాబ్బోలి, కెంకో, చాపరాను, గుంటూరు కాంటాయిలోని నిరాడంబడితము జేయుకాపువారలను నేతగాండ్రే యేవారాపత్రికలును దేవుడేయెను రాజకీయ వేత్తలుగాకయున్నవారే, ఆహింసా యుక్తముగ కాన్డోల్లంఘనము నాచరించి తుటతుదనకును ఏమి యునకు కొనకుండ కష్టములననుభవించుచున్నారు. ఇదివరలో కలకత్తాలో భద్రలోని తరగతి బాలుకు ప్రభుత్వ నిషేధపు టుత్తరువు నల్లంపించి సమష్టి కాన్డోల్లంఘనము గావించి జెయిలులో చేసినపనిలు ఆహింసాయుక్తములైనవా యని యడగవచ్చును ఆసమయమున చాచాచా జెంకాలును సమీపించుట తేదా? మహాత్ముడు బాబ్బోలి తీర్మానమును సకాలమునకు గావించి ఆపవచ్చునో మనముద్యమము ఎంతకాలము దౌర్జన్యవిహితముగ నుండెడిది? రైడలు

కద్దరుకును ఆసహాయోద్యమమునకును గల సన్నిహిత సంబంధమును కనుగొనజాలనివాడుగూడ నున్నాడు. కద్దరునందు స్వరాజ్యోద్యమము గలదనియు, ఈస్వరాజ్యమును, దేశము అధికారులతో సహకారము మానివేసి గెలవవలెననియు మహాత్ము డెన్ని సార్లు లో చెప్పి యుండెను. అయితే యిదివరలో జేసినటుల దేశములోని లక్షల కొలది జనులు ప్రభుత్వ నేత జేయకుండ నుండుటకు మృగ మెయ్యది? ఈ భారతభూదమునం దున్నవైసికులను, కాన్డోల్లియలను ఎవ్వరు? నిర్వీరలను తివురలను భుజముల వై వేసికొని తెల్లిగ్రాపుసభములను తీలలును వేయచు రైల్వేలనులనువేసి రాత్రిబతులు రైల్వేనకునునటుల జేయున దెక్కడ? వాగదలుకు మనకాపు వారిలలోని వారే. ఈ దేశములో నూటికి 99 మంది రైతు జాతివారై యున్నారు. సురక్షితము నకు మూడుమాసములు వారుపాలములలో పనిజేసి సంత్సర చరిత్యము లేమి కుటుంబసోపానమునకు కలయునట్టి భోజన ద్రవ్యముల పండించుకొనెదరు. ఇంకను మిగిలిన 1 శతములు ఇంటిదగ్గ సోమారులుగ మూర్ఖుండి యేమియు పనిలేక పోవుటచే, ప్రభుత్వమువారు నెట్టికన్యాకన్యాసము లుండ, వైచరికమును జదువుకొని విద్యా వాసన యెత్తుక గలేక కాడితలకు పీడితలకు ముళ్లు పెట్టగలిన వ్రోవేటు పీడలందఱు డొంగుకుంట యేలయని వ్యాజ్యము లాడుచుండెదరు. జమీందారులను, డబ్బు కడ్డీలకన్యావారలను గూడ రైతులయిండ్లకే కన్నులుల వేసెదను. కన్యాలోనే తాము పాలమును కష్టపడి పని జేయుట వలన గల్గిన పంట సంపత్తి రమునకు చాలకుండ పోవును తమకున్న దంతయును తిని, భోజనద్రవ్యములైనవీధవ వారు తిండిలేకమాడ నారంభింతురు. ఈ విషయస్థితిలో గ్రామములకు రైత్రాయట రులు నెల్లి, యా కష్టస్థితియందున్న రైతులకు, తిరుపిల్లులను భార్యలను అన్నిములేక మానుమండ యింటిదగ్గ సోమరిగ కూర్చునియుండుట యుక్తము గలేదని చెప్పి, వైద్యములో గాని, జోలీ నులో గాని, లేకున్న ప్రభుత్వముక్రింద నేనకులుగ గాని, లేకున్న గనులలో నో, తేలొంటలలోనో పనిజేసయెడల కనుపుండ కూడు దొరికి నుంచికూలి దొరకునని చెప్పెదరు. రైతు లాదురకనలో గత్యం తరమును గానక, ఆసేవజేయట కంగీకరించి ఆజోజునుండియు సు అస్వతంత్రు లగుదురు. మనరైతులు సంపత్తిరములో ముప్పాతిక భాగ మిటుల సోమరిగ నుండుటచేతనే ప్రభుత్వమువారును, భవాన్వతపరులను తమకు గావలసిన పనివారలను తీసికొని జోగ్గియున్నారు. ఇండియాలో మన

మృలు చాలమంది దొంగుటచేతనే ఫిజీ, మ్యూజిలండు, కన్యాము నన్ను చోట్ల పనులు సాగుచున్నవి. భరతఖండము నుండి చేరుకొనిన సైనికలము మూలముననే గ్రేటులిటును తనయధికారమును, యాజ్ఞపు డగాండా మెపపామేమియు పాలనను బల్యాదేశములలో గల్గి పరిపాలించుచున్నది. భారత వైద్యమే సామాజ్య ప్రతిష్ఠకు బోయరు యుద్ధమునకునున దక్షిణాఫ్రికాయండును మహాసంగ్రామ సమయమున ప్లాడర్సులోను కాపాడెను. అయితే అసలువిషయ మేమనగా మన రైతులు ఆస్తియలైక మాడునట్టి స్థితి వచ్చినపుడు గాని తమ గ్రామములు భార్యాకల్లలను విడిచిపోవ నొల్లరు. ఈ ముద్దాధరేతనే గాని యుద్ధభూమియందు కత్తిరేయ గ్రామము సంపాదించ ఫలెనను నాకడతి గాక మనరైతుల సైన్యములో జేరెదరు.

రాటమె స్వరాజ్యము

ఇందో స్వరాజ్యసమస్య నునకిప్పుడు స్వరాజ్యములేదు. దానినికను గెలవవలసియున్నది. గాంధీ మహాత్ము డిక్రవత్తువుతో ఈ సమస్యా పరిష్కారమును నుగొనెను. రాట్టుమే మోషిసాధము. మనము శి నెలలును సోమరులుగనుండు రైతులచే యీ రాటమును త్రవ్వించగల్గిమేని పరిస్థితు లన్నియును మారి పోవును. గ్రామములలోని రైతులు తమ కుటుంబసౌఖ్యమునకు ఎక్కువ సంపాదించ నక్కరలేదు. కుటుంబసౌఖ్యమునకు నుండిన వాడు రోజుకు రాటము వడికి 8 కానలును వానిభార్య 10 కానలును, వాని యిద్దరుమగ్గుపిల్లలు ఒక్కొక్కరు రోజుకు 4 కానలును సంపాదించ గల్గితేని, రైతు లెరును స్వగృహముల వీడి ప్రభుత్వము క్రిందనో లేక యే అజమానులక్రిందనో పని జేయటకు వెళ్ల నక్కరలేకుండ పోవును. రైతులకుంటుము కలన లాభము గలుగజేయుటకు దేశమంతయును కద్దరున భరింపవలయును. కద్దరుధారణ మెక్కడై, కద్దరు ఎక్కువగ తియారగు మండెనేని రాటమునకు ఎక్కువపని గల్గి చునరైతులు ఇంట్లు వదలి విదేశములకు బోవ నవసరము లేకపోవును. సర్వజనులను కద్దరు నుభవమొగించుటకున ప్రజలలో నిరాకరణోద్యమము వ్యాపించి ప్రభుత్వమువారు దేశస్థుల యిష్టానుసాము పోయెదరు. భారతదేశ మేనాడు తనరాట్టుమును మూలపడవేసి, స్వదేశీయత్రుముల మరచిపోయినో అప్పుడే జాతీయవిశాసమును, బానిసత్వమును సంభవించెను. ఒక్క యిండియామాట యే యని నేల? రాట్టుము త్రవ్వగద్దరింపబడి, ముతక స్వదేశీయ బట్టలు, గన్నని వలువల స్థానే యెప్పుడు వచ్చునో అప్పుడే ప్రపంచమంతయును మంచికిమారి మనమృలందఱును ఆహింసా మార్గమున నుండురు

మహాత్ముని కద్దరు సందేశము ఇందుచే ప్రపంచ మంత మను కలయుండేక మనవచ్చును. (అన్యతరభావ పత్రిక)

చాటుపద్యమణిమంజరి

ద్వితీయ భాగము

అక్షేప్తముండి యఖండపత్రము చేసి యాంధ్రదేశ మన్ని భాగముల నుండును ర్మములంటి చాటుధారలను సంపాదించి కేటాం ప్రభాకర కాశ్రి గారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రభుభాగమున లేని యపూర్వవిషయములు గలిగి యిది యచ్చుతముగా నున్నది. వెల 1-6-0. గ్లెజు చేపను ప్రతి 1-10-0

మూన్నాళ్ల ముచ్చట

వ్యాసముని చిన్న పద్యప్రబంధము, ప్రభాకరకాశ్రి గారు రచించినది పద్యము లగ్నతగుళికలంటిని. కథ యానాటి మూర్ఖదేశపున. దీనితో నిడినది. వెల 0-6-0.

ఆగష్టు కల ముగియులోగా, రెంటికిని ఆర్డరు కంపునారికి మూన్నాళ్ల ముచ్చటను చ్చు. 0-4-0 లకే పంపుదము.

అక్షేసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,
(142) తిరువల్లి క్కేణి, మద్రాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగవద్ద! జాతకరత్నము అర్థభరిమ!

PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేది వేళ మున్నగునని లేకమే సంవత్సర ఫలితములను కార్యకర్తకు రీతిగతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దాదకభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల 2-0-0. నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే

(164) గ్రేట్ యిండియాన్ జ్యోతిషమాలయము,
భిక్షోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

కల్పిత రాజభక్తి

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి చింతచర్యలు

జమీందారుని తాలూకాలను స్వాధీనము చేసికొనుట

[బొంబాయి క్రాంతికారులు]

కాధియారా సంతానాధీశులలో నొకరగు గోపా

ల్లాను అంబాలాదాసు దేశాయి గారికిని బాలవాదు ప్రాంతపు పోలీటిల్ ఏజెంటును జరిగిన నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల ప్రతిబింబముననున్నాడు. బొంబాయిగవర్నరు గారి బాల్బిలాయడుగారు ఈసంవత్సరాంతమున నొక పర్యాయము కాధియారానుకు వెళ్ళివుడు రాజకోటలో జరిగిన వైభవము లందు గోపాల్లానుగారు చూడరై పొల్లొనలేదని నెరమును మోపి అతని జమీందారుని ధానా, రాయశింక్లీ తాలూకాలను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. అధికారాల మనోప్రకృతి ఏలాగున నుండుననియు ఈ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు బాగుగ విడితము చేయగలవు. విరోధులగువారు తమ క్యవహాములను తిన్నగ నడుపుకొని జాలకుండినపుడు ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనిన కేసులు కొన్ని మాకు తెలియును. కాని గోపాల్లానుగారి విషయమై అట్టి గందరగోళ స్థితి ఇంచుకేనియులేదు. వారి తమ జమీనును చక్కగ నాల్చియును ప్రజామంజులై యున్నారు. అట్టి సంతానాధీశును తమయెడ నిరాదరణ అలిగి ప్రకర్తించెనని యాలోపించి ప్రభుత్వమువారితని తాలూకాలను స్వాధీనము చేసికొనిరి. తమ భూములు పోయినందులకు గోపాల్లానుగారికి చింతలేదు. కాని తమ స్వామికి గలిగిన నష్టమునకు తాలూకా వాస్తవ్యులెంతయేన వగతుడు.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

జమీందారు. బాలవాదు ప్రాంతకార్యాలయము, డి. బి. నెం. 100.

ప్రియమగు దేశాయి శ్రీగోపాలదాసు.

ఈ నెల 18 వ తేదీని మనము కలసిమాటలాడిన విషయములు మీకు జ్ఞాపక ముండును. గవర్నరుగారి కాధియారాను ఏజెంటు ముమ్మరారెడ్డకు రాజకోటకు జనవరి 28 వ తేదీనాటికి చూడరై ఏజెంటుగారి యుత్తరువుల నిరీక్షింపవలసివట్టు మీకు తెలుపుదని నన్నుకోరినారు.

ఈ యుత్తరము దయచేసి యందకొనుడు.

(సం) ఏ. హెచ్. మోసి

ప్రత్యుత్తరము నీవిధముగ గోపాల్లానుగారు వ్రాసిపంపిరి.

కుంభాపు, జనవరి 28, 1922.

పోలిటికల్ ఏజెంటు, బాలవాదు కాధియారాను.

అయ్యో,

ఈనెల 28-వ తేదీ రాజకోటకు వెళ్లి గవర్నరుగారి కాధియారాను ఏజెంటును సందర్శించి వారి యుత్తరువుల నిరీక్షింపవలసినదని మీరు నాకు ఈనెల 19-వ తేదీ వ్రాసిన యుత్తరము అందినది. కేదాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధిపతి ఇద్దరుండి కొన్ని సలహాలను పొంది వానిప్రకారము ఆనందుండు నాపనులను నిర్వహింపవలసి యున్నది కావున రాజకోటలో ఈనెల 28-వ తేదీనాడు మాజరు కాబాలని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచున్నాను.

కాంగ్రెసు సంఘాధిపతిని వెంటనే కలసికొనుటకు వీలులేక పోయినందున యంతకన్న శీఘ్రముగ మీయుత్తరమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు కుత్రుహితుడను. వాటినిపుడే కలసికొంటిని. నేనిపుడు కంగ్రెసునొక కుట్రామును నడుపుచున్నాను. నాయనాకోగ్యములను ఇట్టికే పని అట్లే నిలిపిది. కనుక యీనెల 31-వ తేదీవరకు నన్ను ఎచ్చటకును బంపుటకు లేదని నాతో స్పష్టముగ బలికినారు. కనుకవారి యుత్తరువునకు ప్రతి కూలముగ రాజకోటలో నుండజాలను.

నాకుబంపెడి ప్రతియుత్తరువును ఇకమీద, 'స్వకాశ్యా' క్రమము రికూటింగు క్యాంపు, ఆనందునకు బంప వేచుచున్నాను.

(సం) గోపాల్లాను. ఏ. దేశాయి

అతిజరూరు

నెం 4818:—1921-22.

మేజరు ఏ. హెచ్. ఈ. మోసిగారికి—

పోలిటికల్ ఏజెంటు బాలవాదు ప్రాంత.

రాయశాంతి తాలూకా దారైన అబాం గోపాల్లాను అంబాలాదాసుకు—

బాలవాదు ప్రాంతకార్యాలయము, జనవరి 25, 1922.

అయ్యో,

మీరు ఈనెల 21 వ తేదీ వ్రాసిన యుత్తరము అందింది. అతవాంముని లిమిడియ దు మనము కలసికొనినపుడు, 22 వ తేదీనాటికి రాయశాంతిలో మీరుండిన యెడల నాయుద్దమండి వచ్చు ఉత్తరాల నప్పటికప్పుడే చూచుటకు మీకు వీలుండునని నేను మీతో చెప్పియుంటిని. "ఇదియుత్తరువా" యని మీరు నన్నుగాగా "అవును, అదియుత్తరువే" అని నేను ప్రత్యుత్తరమిచ్చితి. ఆ యుత్తరువును మీరు తృప్తికొనిచితి.

2. అదియునుగాక గవర్నరుగారు ఏతెంచినపుడు మీరు తప్పక నాజుకావలెనని కాధియారాను ఏజెంటు కోరెనని 16-19 వ తేదీ యుత్తరములలో మీకు స్పష్టముగా దెలిపియుంటిని.

3. నిరాకరణోద్యమమునకు ముందుగా నర్పించుకొని యుండుటం బట్టి కాబోలు మీరు రాజకోటకు మాజరు కాబాలని యిప్పుడు నాకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నారు. మీకిట్టి బాధ్యతలుండగూడదు. ఉండినను నేనేమియును గుర్తించు. మీరు తిత్తణమే రాజకోటకు వెళ్లి అచ్చట గవర్నరుగారి కాధియారాను ఏజెంటు ఉత్తరువులను నిరీక్షింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

ఇట్లు
(సం) ఏ. హెచ్. ఈ. మోసి,
మేజరు, పోలిటికల్ ఏజెంటు.

దేశాయి శ్రీ గోపాలదాసు అంబాయివాసునందకుండి
మేజరు. ఏ. హెచ్. ఈ. మోసి,
పోలిటికల్ ఏజెంటు, బాలవాదు ప్రాంత.

అయ్యో,

నేని యూరికి వచ్చుటకు రైలులో ప్రయాణముచేయుచుండగా మీ 4818 వ నెంబరు ఉత్తరమును నాకే యుదయము 10 గంటల కందజేసిరి. మీ తంతి రాజుచేరెను.

నేను గాంధీయహాత్తుని పక్షము నిల్చుచునుగ నహించితి ననియు, రాజకోటకు వెడలువిషయమై మహాత్ముని యనుజ్ఞప్రకారము నడతునియు మీతో నిదనజే చెప్పియుంటిని. మహాత్ముడు నన్నీ విషయమై కేదాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధిపతితో నాలోచింపునని యుడిగెను. ఆయనయొసగిన సమాధానమును గూర్చి మీకు తెలిసేయే నుంటిని.

గవర్నరుగారికి సత్కారము చేయునెడల బలవంతపెట్టుటయేలనో నాకు తెలియవచ్చును. అది మాకు సంతాపకర దినమనియు, గవర్నరు వచ్చినపుడు కద్దరు ఉడుపులతోనే వత్తునని నా నేను మీకు చెప్పియుంటిని. కొంతసే పాలించింపగా, అదియు వీలు కాదని నాకుతోచింది. నాతోడి దేశములు నుమా కేడువేలచుండి చెజుసాలలలోనికి బడ్డదోనియుండ, నేనింతకన్న వేర విధమున నెట్లు ప్రకర్తించుటకును? వారి విచారణయు కపటనాటకములుగ నుండెను. ఈ యక్రమ నిర్బంధములవలనను, చెజుసాలలలో నొనర్చుడి దురంతరములవలనను, నన్నధిపతినిగ నంగీకరించి గౌరవించెడు పట్టాదారు లిందుమిందుగ ఎల్లరును నిరాకరణావలంబులైనారు. నే నేనిజనుగు పొయడ నైయుంటి నేని గవర్నరు రాజకోట కేతెందు సమయమున జరిగెడు "వైభవము" లందెట్లు పాల్గొన గలుగదను?

"ఉత్తరపు"లను ధిక్కరించుట వలన ఫలితము లెట్టివేన గలుగవచ్చును. వానతో నాకు పనిలేదు. కాని నే నీదివరకు దెలిపిన ప్రకారమే ప్రకర్తించ నిశ్చయించుకొంటిని కనుక గవర్నరును సందర్శించుటకు రాజకోటకు వెడలను. ఘోరముగ కష్టముల పొల్లేను బడుచున్న నాదేశీయుల విముక్తి కొటకు నా కేక్తికొది ప్రయత్నింతును.

ఇట్లు
(సం) దేశాయి శ్రీ గోపాలదాసు

అంబాపు, జనవరి 26: 1922

వైభవమును బడిన యనంతరము తమిళావని గోయ కొని నిరాకరణోద్యమమునందు సానుభూతి లేదని స్పష్టముగ తెలుపుకొనుటకు అవకాశమునిత్తునని సభాయుతుడగు గవర్నరుగారు గోపాలదాసుగారికి తెలిపిరి. తన నివాళిప్రాయమును తెలుపుకొనుట కవకాశ మిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమువాటికి కృతజ్ఞత జూపుదు గోపాలదాసుగారి కి క్రింది యుత్తరమును బంపిరి.

నాకు గవర్నరుగారి యెడ నిరాదరణగాని అగౌరవముగాని ఏములేమును లేదని మొట్టమొదటనే యిందుమూలమున తెలియజేసికొనుచున్నాను. గవర్నరుగారియెడ నా కిత్తధిక గౌరవము లును. కాని నన్ను నిర్బంధించి హామరుకు చచ్చి కొరిన రాజకోటప్రయాణము గవర్నరుగారు స్వయము స్వతంత్రముగ నేర్పాటు చేసికొనినదిగాదు. నేను నాటికి రాకుండిన అగౌరవముగ జరిగింపబడుదని నే నెన్నడును తల పత్యించునట్లులేదని యభిప్రాయములను కప్పిపుచ్చుకొని అట్టియూమన సమయమున హామరుకు రాష్ట్రాధిపతయెడ అవకాశము గాని ముటయేయని నాయుద్దేశ్యము. యోగ్యులు దైత్యులు అనువారితో కాలము ప్రభుత్వముతో జీసనకాము విశ్వాసము లిగియుండిరి. వారికాశాభంగము అలిగెను. ఇందులకు ప్రభుత్వమునా వేషే ముఖ్యకారణములైనవి. భౌతికముల స్వామ్యమును కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు నెజువేయకుండుటచే దేశభక్తులైనట్టియు యోగ్యులైనట్టియు భావతీయ లక్ష్మినిధానులగు సహాయము గావించుట దుస్సాధ్యమని మాధిగావించుకొనినారు. నేను అధికారవైభవములను పొల్లొ నానుభిప్రాయములను నెల్లడితేయకుండుచో నాకును నేను శ్రేయము గోరెడి ప్రభుత్వమునకును అవకాశము గావించినవాడ నగుదును. నేను ప్రభుత్వపర్యవేక్షకుమును గూర్చి తెలిపెడిభావమును బుది చక్క నేరచున్నాను. కాని ప్రభుత్వమువాటికి కోపము వచ్చునెమోయని ను బొందిచితి నేని నేను నాభగ్యమును నిర్వహించినవాడనగునని. నేను గవర్నరుగారియెడ అగౌరవముగ ప్రకర్తించవలెనని నుద్దేశ్యముతో గాక నాభగ్యమును నిర్వహింపవలె నునుద్దేశ్యముతోనే యిట్లు ప్రకర్తించితిని.

గాంధీయహాత్తుని యెడ నాకుగల గౌరవము గూర్చి ప్రభుత్వమువారి సలహాను పాటింపవలసిందులకు చింతించుచున్నాను. లోకోత్తాపురపు డనియు, దైవభూమి డనియు క్రైస్తవు చేసయితముకొనియాడబడుచుండెడి మహానభావుని యనుచువ నని తింపటకు నేను నిర్వించుచున్నాను.

సత్యము, అహింస మహాభివ్యముల బోధించు నీ మహానభావుని ప్రభుత్వమువారు తిన్నగ కనుగొనబాలక పోయిరే యని నేను పరిశీలించుచున్నాను.

ఇట్లు
(సం) గోపాలదాసు ఏ దేశాయి
రాయశాంతి తాలూకాదారు.

సంపాదకీయ వ్యాసము

అసహాయోద్యమమునందుచేరి పరిశ్రమయిస్తుండులకును గవర్నరుగారు కాధియారానుకు కచ్చుకపును అచట జరిగిన సభలకు హాజరుగావంతులకును, ఇందులకు తమిళావనిగార నందులకును గోపాలదాసు అంబాయివాసుదేశాయిగారి జమీను తమనకేము చేసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. మీరు గుజరాతునందలి రాజకోట నాయకులలో ముఖ్యులు. కాధియారానులో పీఠిక తాలూకాదారు. ఇటీవల శ్రీమతి కస్తూరిభాయి గాంధీగారి అధ్యక్షతన జరిగిన గుజరాతు రాష్ట్రీయ మహాసభకు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగనుడి. రాజకోట విషయములందు మీట్లు అధికముగ జోగ్యులుపుచ్చుకొనుట పోలిటికల్ ఏజెంటు గారికి తెలవొప్పిండు. గవర్నరుగారి దర్బారునకు రాకలెనియు మేజరు మోసిగారి సందర్శించవలయుననియు ఏజెంటుగారు గోపాలదాసుగారికి ఉత్తరువుల నంపిరి. అసహాయవాదియు గాంధీయహాత్తుని శిష్యుడగుటచేతను అత్యగౌరవముతో ప్రకర్తించిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటయే ఉత్తమ భగ్యమయ్య ప్రభుత్వమునయ్య గ్రహించి అధికారులకు శాచిత్యులగు ప్రత్యుత్తరముల నంపిరి.

పోలిటికల్ ఏజెంటువారికిని గోపాలదాసుగారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వేసాకవో ముద్రంపబడినవి. కాధియారాను జమీందారులను పోలిటికల్ ఏజెంటు డిపార్టుమెంటువాకు ఎట్లు అణచి పెట్టుచున్నానో గ్రహింపవచ్చును. ఇట్లుభయపెట్టి ప్రజలకుందు రాజభక్తి కలుగజేయు ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్నములచిన మాకు బాలిపుట్టుచున్నది. గోపాలదాసుగారు విశ్వాసముతో గాంధీయహాత్తుని అనుసరింపక, తున్నుసుఖులకాశిపడి ఇరుగుపరతె అయ్యును సభలను స్థాపించి ప్రభుత్వమునందలి ఉన్నతోద్యోగులకు స్వాగతప్రకరము లర్పించి, వారి గౌరవాధ్యమై విందులు గావించి యుండిన, ప్రభుత్వమువారిని ముఖమున కొన్ని ఎంగిలిమెతుకులు విసిరిపారవైచి యుండురు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారివలంబించినచర్య ఇతర సంస్థానాధీశుల కొక గుణపాతముగ నుండునని తలచెదను. వారి విశ్వరూపమంత అస్థిరమో పోలిటికల్ డిపార్టుమెంటువాకి కోపాగ్నికే ఏ రెంత నులభముగ లోనుగావచ్చునో తెలియచున్నది.

దేశీయ వార్తలు

పాట్నా హైకోర్టు తీర్పు - అసహాయవాదులు నిర్దోషులు

పోలీసులచర్య అక్రమము

పంజాబు హైకోర్టు తీర్పు - పోలీసులను నిందించుట ప్రభుత్వమును నిందించుట కాదు.

ధరావతు వశపరుచుకొనగూడదు

లోకమాన్యునినిర్యాణదినము - సింధురాష్ట్రమున ఉత్సవములు - కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము-శిక్షలు

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులను రేపు వుద్యోగుల గౌరవించుట - భారతీయనాయకులకు శిక్షలు

టర్కీపై గ్రీసువారి దాడి - కలకత్తాలో మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణ

సింధు హైదరాబాదులో 11 ఏండ్ల బాలునిపై కేసుకొట్టివేయుట

చెన్నపురి చెరసాల - తంగ మిరాను సాహెబుగారు భోజనము మానివేయుట

డాక్టరు శాస్త్రిగారిని చెన్నపురి చెరసాలకు గొనివచ్చుట.

మహమ్మదు మొహిదీను బాదుషా సాహెబుగారిని చెన్నపురి చెరసాలనుండి వదలుట

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము

అసహాయోద్యమము చావలేదు-చావదు. నాకు కొనయూపిరి యున్నంత కాలము నా ఉత్సాహముతగ్గదు.

భారత తిలకు పత్రిక చెన్న పురిలో హిందీ భాష పత్రిక

సంపాదకుడు పండిత డే.మానంద రహతుగారిని నిన్న నరెస్టుచేయుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

పదమూడవ అఖిలభారతాయుధ్యేద మహాసభ రాజమహేంద్రవరమున రేపు ప్రారంభమగును

అధ్యక్షుడును ప్రతినిధులును నేడు వచ్చుట-గొప్పస్వాగతము

పాట్నా హైకోర్టు

ఒక అసహాయవాది కేసు

దొరతనమువారి అపీలు

హైకోర్టువారు అపీలు కొట్టివేయుట

మధ్యరాష్ట్రములలో చాలాసంఖ్యలో లైసెన్సులేకుండ ఊరేగింపు జరుపరాదని పోలీసు సూపర్ టెంటు చాటింపు చేయించెను. దాని నుల్లంఘించి కొందరు ఊరేగింపుచేసిరి. అందుపై కేసుచేయగా 145 క్రింద మేజిస్ట్రేటు శిక్షవేసెను. దానిపై మద్దాయాలు బ్యాండినలు కమిషనరు కోర్టులో అపీలు చేయగా 145 క్రింద మద్దాయాలు నేరముచేసే లేదని నిర్ణయించి పోలీసుచట్టముక్రింద మాత్రము నేరముచేసి నట్లైంది ఒక మద్దాయానికి ఒకసూపాయి జుర్రాసావేసెను. దానిపైని దొరతనము వారు పాట్నా హైకోర్టులో అపీలుచేసిరి. పీఠలకోడు 145 క్రింద మద్దాయాలను శిక్షించుట కట్టి ఆధారమును లేదని న్యాయ మూర్తులందరును గూడ నభిప్రాయపడిరి. లైసెన్సు లేకుండ ఊరేగింపును ప్రారంభించినవారు ఊరేగింపు మానివేయవలెనని పోలీసువారు చెప్పినను మానినో అక్రమ సమావేశము క్రింద వారిని శిక్షింప వచ్చునని న్యాయమూర్తులు ముల్లకు, కొట్టుగా ర్లభిప్రాయ పడిరి. న్యాయమూర్తి దాసుగారు ప్రత్యేకాభిప్రాయముల వెల్లడించుచు దీక్షచుకు తీర్పును వ్రాసిరి.

దాసుగారి తీర్పు

దొరతనమువారు తెచ్చిన సారాళ మిశ్రమ నిషేధము నకుమాత్రమే చెందియుండలేదు. ఏ పోయగుగాని న్యాయమైన ఏమైనైనను న్యాయమైనతీని నిర్వహించుటనుగూర్చిన స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి యే దొరతనమువారు ప్రశ్నించుచున్నారని తీనివలన తేలికది. కాంతికి భంగముకలిగించినో న్యాయస్థానము కా రెన్నకును తమింపరాదు గాని పోయకు కొన్నివిధులును కొన్ని చాక్సులును కూడ గలవు. అట్టిచాక్సులను రూపుమాపుటకు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులు చేయు ప్రయత్నముల నన్నిటిని న్యాయస్థానమువారు శతినముగ నడచివేయవలెను. పోయని చాక్సులను భంగపరచవలెను సంకల్పముతో న్యాయక్రమ సంక్షోభ రూపముగల నుత్తరపును కార్యనిర్వాహకో ద్యోగలిచ్చినవో న్యాయస్థానమువారు వానిని పీఠపరుపగూడదు. లైసెన్సులోని నిబంధనలలో దేనికైన శిక్షితకము ప్రజలు ప్రవర్తించియుండల తప్ప ఊరేగింపు జేయరాదనుటకుగాని ఊరేగింపు సాగుచుండగ దాని నాపివేయుటకుగాని పోలీసువారి కట్టి అధికారములేదు గాన ఏ కేసులో పోలీసుసూచనలను చేసిన ఉత్తరపు న్యాయ

మైనదిగాదు. ఉరేగింపు జరుగుచుండ దాని నాపివేయుటకు పోలీసువారికి హక్కులేదు. లైసెన్సు యిచ్చుటకును అల్లరి జరుగుతుండ మాచుటకును అధికారమున్నంత మాత్రమున నిరోధించుటకు వీలులేదు. పోలీసు చట్టముక్రింద నేరమని నిర్ణయింపబడిన విషయము న్యాయశాస్త్రమునకు సంబంధించినదిగాదు గాన అట్టి వారిపై పోలీసుచట్టముక్రిందనే కేసు చేయవలెను గాని న్యాయశాస్త్ర శిక్షాస్ఫుర్తిక్రింద కేసు చేయరాదని న్యాయమూర్తి దాసుగారు తీర్పుచెప్పెను.

లోకమాన్య నిర్యాణదినోత్సవము

కాశీ నగరము

పండితమాలవ్యాగారి ప్రసంగము

కాశీనగరమున భాగవాదీ మసీదు చుట్టపమున హాకీం మహమదు హుస్సేనుఖానుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. లోకమాన్య నిర్యాణ దినోత్సవ సంకల్పమున నీ సభ జరుపబడెను. కా రాగృహమునం దొకవత్సరము కఠినశిక్ష ననుభవించినవైన డాక్టరు ఆబ్దులు కరీంగారికి పౌరులూహాసభలో స్వాగత మొసంగిరి. కృష్ణ చంద్రశర్మ, సంపూర్ణ, శివదేవాచక మిత్రగారు లోకమాన్యుని గూర్చి ప్రసంగించిపిమ్మట పండిత మాలవ్యాగారు వచస్యసించిరి.

పండిత మాలవ్యాగారు

లోకమాన్యుని త్యాగమునుగూర్చియు దేశసేవనుగూర్చియు మాలవ్యాగారు ముచ్చటించిరి. స్వరాజ్యము లభించినగాని భరత భూమియందు దాద్ర్యము, అవమానము, దైన్యము మున్నగు నవి తొలగవని లోకమాన్యుడు స్పష్టముగా గ్రహించెను.

అసహాయోద్యమము చచ్చినదని చెప్పవలదు. అది ఎన్నటికిని చావదు. అసహాయోద్యమ మంతరించుచున్నదని తలంచువారు చాలాపొరబడుచున్నారు. భారతమకుటుమః యగు గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునంచున్నంత కాలమును ప్రభుత్వము వారు పశ్చాత్తాపమును వెల్లడింపకున్నంత కాలమును భారతీయుల యుత్సాహము పశమింపదు. నాశరీరమున కొనయూపిరి యైన నున్నంత కాలమునుగూడ నాయుత్సాహము తగ్గదు.

కాన మిరందరును కార్యమిధానము నడలంబింపు దని మాలవ్యా పండితు డువస్యసించెను.

బాబూ భగవాన్దాసు గారు లోకమాన్యుని త్యాగమహిమను వర్ణించి డాక్టరు ఆబ్దులు కరీంగారికి పౌరుల పక్షమున స్వాగతి మొసంగిరి. డాక్టరు గారిని శిక్షించుట

అక్రమమని తెద్యము ద్యోగు కేతవతో చెప్పిరిని భగవాన్దాసుగా రాసభలో నుడివరి. పండిత రామనారాయణ కర్కమాస్త్రిఅబూమనూదు, డాక్టరు తాకాచండుగార్లును డాక్టరుగారి సోదరి రహమాన వేంగాయను గూడ ముచ్చటించిరి. డాక్టరుగారు వందనము తొంగించిరి. అంతలో వర్షము వచ్చుట చే ఆధ్యాంశరమున సభ విరమింపబడెను.

సింధు రాష్ట్రము

సింధురాష్ట్రమున చాలావోట్ల అసహాయవాదులును కొందరు సహాయవాదులును గూడ లోకమాన్యుని నిర్యాణ దినోత్సవమును జరిపిరి. కరాచీలో సంగీత సభలు, భిక్షు ఊరేగింపులు, జరిగింది. ప్యామినిస్టదేవు, ప్రాఫెసరు వాస్వాని జమ్మదు మహతా (కరాచీ మ్యూసిషలు సంఘాధ్యక్షుడు) గార్లువస్యసించిరి.

పండితమాలవ్యాగారి ఆరెస్టు వదంతి

నిరాధారము

రీడరు పత్రిక

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిని ప్రభుత్వోద్యోగులు ఆరెస్టుచేయదలచి రను వదంతి కేవలము నిరాధారమని అలహాబాదు రీడరు పత్రిక ప్రకటించెను.

లాహోరు ప్రకాశ

ముద్రాశాల కేసు

పంజాబు హైకోర్టుతీర్పు

ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువును రద్దుచేయుట

ప్రభుత్వమువారు ప్రకాశ ముద్రాశాలవారి భరతకు 2000 రూపాయలను వశపరుచుకొని నందున ప్రకాశ ముద్రాశాలాధికారి పంజాబు హైకోర్టులో అపీలు చేసెను. “ప్రకాశ పత్రికలో ప్రధానస్వామ్యుడం దేమియును లేదు. ఒక వార్త ప్రకటింపబడెను అనువిషయములు ప్రతీకాశాన సంబంధమున దుర్బలములుగాని ప్రభుత్వమునగా నేమి అనుదియే ముఖ్య విషయము. దీనినిగూర్చి మొదటి తిలకుకేసులో న్యా. స్ట్రీవీ, భాస్కరకేసులో న్యా. బాటీగార్లు నిర్ధారణచేసి యున్నాడు. ఎటులచూచినను ఏ దోయొక ఫలమున యెవరో కొందరు పోలీసు లక్రమ మొసరించిన వ్రాసినవో అది ప్రభుత్వమును నిందించుట అనిపించుకొనదు. పోలీసు లక్రమముగ ప్రవర్తించినది రుజువైనవో దొరతనమువారే వారి చర్యలతో తమకు సంబంధములేదని తెలుపుట కభ్యంతరములేదు. అట్టి పోలీసుల నిందించుటవలన ప్రభుత్వముపై ప్రజలకు ద్వేషము కలుగునను వాదము నిలువజాలదు పోలీసులను నిందించుటవలన ప్రభుత్వము పై ప్రజలకు X ల అను రా X ము తొలగు నను వాదమును మేమంగీకరింప జాలము గాన ధరావతును దొరతనమువారు వశపరుచుకొనగూడదని పంజాబు హైకోర్టు ప్రధాన స్వామ్యమూర్తి సర్ హాబీలాలు, న్యాయమూర్తులు స్కాట్స్మితు, మార్బునుగార్లు, తీర్పుచెప్పిరి. ఆరెస్టు లేక తేడిని వెలుపుట నిమిత్తము పంజాబు హైకోర్టు మాయబడెను.

పంజాబులో కొందరు త్తమాపణ చెప్పట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పంజాబులో లిలు పూతు చెజ సాలలో నున్న వారు ముగ్గురును కార్కలు మండలములో 18 నెలలకని శిక్ష ననుభవించుచున్న మహమ్మదీయు డును (పానిపట్టు డాక్టరు కరీంబక్షుగారి కుమారుడు) త్తమాపణ చెప్పినందున శిక్ష రద్దుచేయబడెనని పంజాబుదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

సింధు హైదరాబాదులో పోలీసు లుడ్లుపెట్టుట

సింధు హైదరాబాదులో పురమంజిరముః సభజేయుటకు మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షుని అనుమతిని బడసిననుగూడ పోలీసులచట చేరి నిరోధించిరి. అచట సభచేసిన కాంతికి భంగము కలుగునని మ్యూనిసిపలు కానిబలరులలో నియమిత సభ్యులును మితవాదులును కొందరు జిల్లామేజిస్ట్రేటుతో చెప్పగా నశిడు సభను నిరోధించునట్లు పోలీసుల కుత్తరపు చేసెనని తెలియుచున్నది. అందువలన అచటికి సమీపమున నున్న రావీతోటలో సభ జరుపబడెను. దీనిని గూర్చి చర్చించుటకు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారి అవసరసభ జరుపబడును.

దర్శనలో భారతీయుల ఆరెస్టు

ఒడల రేపులో పక్షపాతము

భారతనాయకు లాక్షిపింగ ఆరెస్టుచేయుట

దక్షిణాఫ్రికాలో దర్శన రేపులో ఆగస్టు 1 వ తేదీన హిందూజాతీయమునకు స్త్రీమరులు బయలుదేరు సమయమున దరఖాస్తుదారులు పాశ్చాత్యులకు చూపిన మర్యాదను భారతీయులకు చూపనందులకు పాశ్చి సోరస్టీయన్లు ప్రతిఘటించి, మణిలాలు గంధి, ఇస్కండులు గోరగా రూక్షిపించగా వారిని వెంటనే ఆరెస్టుచేసి కేసుచేసిరి. ఆ తేదీనే విచారణ జరిగినది. తెలివితేటలు జూర్యుగా లేనివో చెరి ఏడుగురు జూరు కనిపించెను. యస్తుజీ గాంధీగారు చెరసాల కేసిరి. హాజరు 174 నిబంధన నతిక్రమించిరిని వారికి ఇత్తుచేసిరి. యస్తుజీగారు మతభర్తయు ననుసరించి భక్తిని పవిత్రములగు యజ్ఞోపవీతమును చొక్కాను చెరిసాల యుద్ధ్యులు తీసివేసిరి. రేపులో నిట్టి విభేదమును పాటింపరాదనియు యజ్ఞోపవీతమును చొక్కాను మరల ధర్మజీగారి కిచ్చివేయవలెననియు ఆఫ్రికా దొరతనమువారి ప్రాయశ్చింతన యిందెయో తొరతనమువారిని తోడుచు దర్శన భారతీయులు సభచేసి తీర్మానించిరి 2 వ తేదీన దర్శనముండి తంజివూరు వచ్చినది అసోసియేషను ప్రెసువారు తెలిపిరి.

కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము

3 వ తేదీ ఇత్తులు

11 గురికి ఇత్తులు జూర్యునాలు

విదేశీపట్టు దుకాణములంద్రి విక్రయ నిరోధ మొనరించి సండులు 3 తేదీన కలకత్తాలో 3 గురు పురుషులకు 5 గురు జూరులకును ఇత్తువేయబడెను. పురుషులకు చెరి 10 రూపాయలు జూర్యునా లేనివో చెరి ఒకనెల ఖైదు. జూరులకు చెరి ఐదు రూపాయలు జూర్యునా లేనివో సాయం కాలమువరకు జైల్లో నుండవలెనని ఇత్తుచేసిరి.

టర్కీపై గ్రీసువారి దాడి

మిత్రమండలివారనుమతించగూడదు

కలకత్తా మహమ్మదీయ సంఘము

గ్రీసులు కనిస్టాంటినోపిలుపై దాడి వెడలుటకు మిత్రమండలివారి అనుమతిని కోరుటనుగూర్చి చర్చించుటకు కలకత్తా మహమ్మదీయ సంఘమువారు సమావేశమైరి. గ్రీసుల కృత్రిమ ప్రయత్నములకు మిత్రమండలివారి కామోదించినను ఏవిధమైన సహాయము చేసినను మహమ్మదీయులకు తీరదుగు వాగ్రహము కలుగును. మహమ్మదీయ ప్రపంచమున తీరదుగు సురక్షము జనించును. గ్రీసు లట్లు దాడి వెడలుటవలన పరిస్థితులు మరింత ప్రమాదకరములుగా మారునెగాని ఎంతమాత్రమును కాంతికలుగ జని సభవారు తీర్మానించిరి.

నిమ్నజాతులలో విద్యాభివృద్ధి

కలకత్తాలో జూరిబయి ప్రభుత్వమువారు కొన్ని పట్టుకుల నెవలించిరి. వీరికి మాధ్యమికపాఠశాలలందు విద్యాభివృద్ధి తగిన విలువల విద్యార్థివేతనము లనసరములు. మధ్యమ పాఠశాలలందు ప్రభుత్వము విద్యార్థికి మాడు సంవత్సరములవరకు ఇచ్చుచున్న అంతును రూపముల వేతనము చాలకపోవుటచే నెల 1 కి 1931 సం. జూనుమాసమునుండి అమలులోనుండుటకు ప్రభుత్వమువారు అందుదురూపాయలను 10 రూపములుగ మార్చిరి. హిందూలు ఆర్థిక సంవత్సరారంభము నుండి నెల 1 కి 12, 15 రూపముల విద్యార్థి వేతనములు ప్రత్యేకముగ ఉన్న తపాతకాల విద్యార్థుల కీయబడును. ప్రత్యేకముగ వీరికిపుడు మొత్తము సాలు 1 కి 20000 రూపముల విద్యార్థి వేతనము గలవు. ఇదిగాక ప్రభుత్వమువారు ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులకు ప్రత్యేకము నెల 1 కి ఒక్కొక్క బాయిసకు 5 రూపముల చొప్పున వేతనముల నిమ్నుటకు ప్రభుత్వమువారు 10000 రూపముల మొత్తము నిమ్నుట కేర్పాటు చేసిరి. పునాలో ఈ విద్యార్థులకు 50 మందికి భోజనసత్కారమును నేర్పరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. శస్త్రములు, పలకలను సప్తయి వేయటకు 1000 రూపములనుగూడ ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.

చెన్న పురి చెరిసాల

తంగమిరాను సాహెబుగారు

భోజనము మానివేయుట

తెన్నపురి చెరిసాలలో నున్న తంగమిరాను సాహెబు (తొండీగలు) గారికి సరియైన భోజనము అందరా జరగ నందున నాలుగుకోజులనుండి భోజనము తయారులేదు.

మధురజిడ్డికోర్టులో అపిలు

తంగమిరానుగారు మధురజిడ్డికోర్టులో గాంధీమహాత్మాకు జంజం అని అగచించుటకు ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష వేయటం ఆశించును. చెరిసాలలో తంగమిరానుగారు భజనకీర్తనలను పాడుకొనుటకు వెనుకటి నూపర్వేటు అనుమతించెను. వంతే మాత్రం, ఆల్టాహా అక్కురు, మహాత్మా కీ జయ అనునవి అన్ని యను వైప్రార్థనమే అగును. వెనుకటి దేశమాత ప్రార్థన, రెండవది కేవలము భగవద్గీతార్థన, మూడవది భగవద్గీతార్థన స్యరణ గాన నిండేమయను దోషములేదు. యద్దాయకి సరియైన భోజనము పెట్టుటలేదు. ప్రతిరోజున గుమ్మడికాయకూరనే పెట్టుటచే ఒంటికి పడక అతడు భోజనము మానివేసెను గాన ఇత్తు రద్దపరచ వలెనని జూరీ 31 వ తేదీన మధుర జిల్లాజిడ్డికోర్టులో అపిలు చేయుచు వాగ్దస్తరు ఆర్. ఎన్. నాయుడుగారు జనాలు ఎం. వి. కే. తంగమిరాను సాహెబుగారు పక్షమున వాదించెను. 2 వ తేదీకి నాయుడ వాదించెను.

డాక్టరు కామ్రీగారిని చెన్నపురికి గొనివచ్చుట

కడలూరు చెరిసాలలో నున్న డాక్టరు కామ్రీగారిని వైద్యచికిత్సనిమిత్తము చెన్నపురి చెరిసాలకు గొనివచ్చిరి.

మహమ్మదు తాదుసాహెబుగారిని

చెన్నపురి చెరిసాలనుండి వదలుట

కాకినాడ వాస్తవ్యులగు మహమ్మదు మొహిపీను తాదుసాహెబుగారిని చెన్నపురి చెరిసాలనుండి 3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1.30 కు వదలిరి. వీరికి 4-2-22 వ తేదీన 108 క్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ

రాజమహేంద్రవరము

అధ్యక్షుడు ప్రముఖులు వచ్చుట

స్వీయవిలేఖరి

పదమావత ఆయుర్వేదమహాసభను రాజమహేంద్రవరమున చింతామణివాటకకాలలో యానెల 5 వ తేదీ కనివారమునాడు ప్రారంభించుట కేర్పాటు అన్నియును పూర్తియైనవి. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు న్యాయ శుభ్యారావుపంతులు, ఉపాధ్యక్షుడు డాక్టరు ఆచంటలక్ష్మీవతి, కార్యదర్శి డాక్టరు గండికోట శ్రీనివాసరావు, మునిసిపలు చెయ్యర్లు వార్డులకు కే. పి. ఆర్. స్వామినాయుడు, నాగం పట్టాభిరామయ్య, డాక్టరు గురుమూర్తి, రామలక్ష్మణమయ్య, తివానుబహదరు చిత్రపుత్రేంకటాచలంపంతులు, వార్డులకు రా. ప. నన్ను, భిష్ణుగజ పండిత వేంకటేశ్వరరావుగారును మరి వెన్నునుండి యును అధ్యక్షుడు స్వాగత మొసంగుటకు నేడు (4 వ తేదీ) దయమున గోదావరి రైలుస్టేషను కేసిరి. ఉదయము 8-10 కి రైలువచ్చినది. అధ్యక్షుడు వైద్యపంచాన కృష్ణకామ్రీక వాడే (టి. ఏ. పూనా)గారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగబడెను. వారికి పుష్పమాలల నవరమితముగ సమర్పించి కర్పూరహారతి నిచ్చి గొప్ప ఊరేగింపుతో మోటారు బండిలో నుంకవాద్యములతో పురవీధులవెంట నూరేగించుచు వారి విడిదికి గొనిపోయిరి. మార్గములు తోరణవతాకాదులతో బాగుగా నలంకరింపబడెను. వారికి ఆల్బుటుతోటలో బస ఏర్పాటు చేయబడెను ఇతరప్రతినిధులు సుప్రసిద్ధులగు నాయుర్వేద వైద్యులు ప. ప. ల. పు. ర. నే. దు. మె. యి. లు ప్రెయి నులో వచ్చిరి. వైద్య భూ. వ. జ. నా. మ. న. కా. శ్రీ. ధాతారు, అవరే, (నాసిక్ జిల్లా) గంగాధరకాశ్రీ, బోపి, గోవిందకాశ్రీ, వార్డింగు, సదాశివకాశ్రీ, భావరీ (పూనా) ముదిగొండ బుచ్చయ్యలింగం, కాశ్రీ, హక్కి, వాదిగోవిందక, రామకృష్ణ, రామరాజు (వైశాఖరాష్ట్రము), ఎన్. మాధవమూస, వేణకాచార్యులు (చెన్నపురి) నోరీ రామకాశ్రీ (రెణవాడ), తెలికపిల్లి రామకృష్ణ కాశ్రీ (నంద్యాల) గారు మున్నగుప్రతినిధులు వచ్చిరి. వారిలో వైదవాద ఏలూరు నిడదవోలు మున్నగుచోట్ల అధ్యక్షులకు స్వాగత మియ్యబడెను. వచ్చినవారిలో హెచ్చునది ఖద్దరుకట్టుకొని వచ్చిరి.

కాకినాడ

నాయకులకు స్వాగతము

కాకినాడ, 3 వ ఆగస్టు:— కండిక మోతీలాల్ శైవూ మొదలగు మహానాయకులు ఈ నాటిప్రాద్దుక పాస్పతి జయ బండిలో చామర్లకోటమీదుగా వచ్చెద రని యిక్కడ నిన్ను తెలిపినప్పటినుండియు. అదివరకే గుంటూరులో 20 రుంజి నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో దౌర్జన్యకాహిన్య మైన ఆవాసము నందు ప్రత్యేకించిన్న వందలవల్ల సంతోషించుకొనినై ప్రజలకు ఆనందము వచ్చింపబడి నేడు ఆనెకులు (శ్రీలు కూడ) గుంపులుగ రైలుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. చామర్లకోటకు వచ్చే కాకినాడబండి చాల ఆలస్యమగుటచే వాడుకులబండి చామర్ల కోటలో వేచియుండినెను. ఎల్లరును నాయకులవద్దకు మూసిరి. చామర్లకోటవారు కాకినాడ ప్రముఖులు నాయకులకు పుష్ప ఫలములు పారిపోక్షితులుగ నిచ్చిరి. శ్రీ. టంగుటూరి ప్రకాశి గారు శ్రీ. గుణుపూడి కామేశ్వరరావు గారు (జిల్లా కార్యదర్శి) నాయకులతో వచ్చిరి. శ్రీయంతులు వాక్కురు వేదాంతం తెంకట కృష్ణయ్య, ఆకరాజా నువ్వారావు (ప్రాకృత్తునీలు) యల్లాజోనుల వెం. పుళ్ళెండ్ల (వీధరు) మొసలకంటి తిరుమల రావు ఇనుటాకి వినియోగకర్త, మహమ్మద్ సలాల్ మేన్స్ సాహెబుగారు శ్రీమతి వేదాంతం కమలాదేవిగారు, శ్రీ మతిపుల గుర్తకనమ్మగారు, శ్రీమతి పారుపూడి వెంటరమణమ్మ గారు, శ్రీమతి వేముగంటి పాపాయమ్మగారు వచ్చినవారిలో నుండిరి.

శ్రీమతి వేదాంతం కమలాదేవిగారు అధ్యులలో కట్టబడి ఖద్దరమీద అచ్చువేయబడిన ఆహ్వానపుత్రముల రెండినీ పండిక మోతీలాల్ గారికి సమర్పించి. ఆపుత్రమును జదివెను. విశేష కాలము లేకపోవుటచేత పండిక మోతీలాల్ గారు తమ యభిప్రాయమును తెప్పబోవునకి రైలు సాగి వెళ్లిపోయినది. అమితోత్సాహము వెల్లడింపబడెను.

కాకినాడ వెళ్లునదిలో వెళ్లుటకు చోటులేక కొందఱు మెయిలు దూపి కేటుకు ఆగిపోయిరి. శ్రీలు చామర్లకోట యందుండి తిలక్ స్వరాజ్యనిధిని ప్రాగృత్యేయ వారంభించిరి. చామర్లకోటవాడు యాచార్య శ్రీల కాంక్షనునకు శ్రీల పచారమునలన నిచ్చినది నుమారు నూలుగూపాయలు. ఇదియందయు కొనియాడబడిన విషయము.

చామర్లకోటలో 9 గంటలకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై శ్రీయంత మొసలకంటి తిరుమలరావు గారిని సయ్యక్తకార్యదర్శిగా నిమ్నకొని కొన్ని యితర విషయముల జర్పించిరి.

దేశ నాయకులకు స్వాగతపత్రము

(కాకినాడ శ్రీల కాంగ్రెసుసంఘమువారును, కాకినాడ తాలూకా సంఘమువారును 3 తేదీన సామర్లకోటవద్ద సమర్పించిన స్వాగతపత్రము.) స్వాగతపత్రము

అస్మ తేజీయులారా! ప్రేమదర ప్రజలకక్షమునను, కాంగ్రెసు పక్షమునను, తాము పూనిన ఘనకార్యసందర్భమున మాతాలూకాలో నడుగిడిన ప్రాంతమంతయుననేకం లగు మీకు, కాకినాడ శ్రీల సంఘముయొక్కయు తాలూకా సంఘముయొక్కయు సభ్యుల మగు మేము విశయపూర్వకముగా స్వాగత మిచ్చుచున్నాము. కాంగ్రెస్ పక్షముల కేవలము కొన్ని విషయకావించుచున్న జాతీయనిర్మాణకార్యమునకు మాకృతజ్ఞతను ఈ సమయమున విన్నవించుచున్నాము.

హాకింక:—జాతీయజీవ మూలమైన హిందూమహమ్మత్తు యొక్కతన కారణభూతు లనున మీమాటికి మానందములు. పండిత జీ:— మీత్యామనకు మిమ్మెలు సురక్షితకానో శ్రేయించునలెనో తెలిపకున్నది వివచనంపదను సామర్లకోట నునుగలవారు మహానుభావులని గౌరవించుట సహజము. అందుచే కాంగ్రెస్ పక్షముల ననుభవించిన మహాభోగిని సాధువర్తనమును సామర్లకోటమును వైరాగ్యమును పూనుటచే అతనియందు ప్రజలకు అత్యధిక మగుధర్మ జనించినది.

కృతజ్ఞతను మీయందుగల యువకుని ఉత్సాహము భారతయువకులకు మార్గదర్శకముగా నున్నది. మీపాదముల కడ నర్పింపవలసినవి కార్యములను పుష్కలముగాని వట్టిమాటలుకావు. శ్రీలమానము గవ్యులకై కాకినాడ శ్రీలకై మేము శ్రీలకు కాంగ్రెసుపక్షమున ఖద్దరుప్రచారమును 100 రాటములతోను 10 మగములతోను జరుపుచున్నాము. ప్రత్యేకము యిన్నను ఖద్దరు హెచ్చుగా లభ్య మగు ప్రయత్నములనే గావించుచున్నాము.

అయ్యలారా! మీకు మరొక్కతూరి వృద్ధయపూర్వక మగు స్వాగత మొసంగుచున్నాము. మహాత్ముడు భౌతికముగా మనసుండి దూరముగా నుండినను ఈ తరుణమున ఆయన సంతకముతో నునయెదుట ప్రత్యేకముగా నున్నట్లే ఎంచుచున్నాము. దైవము మీఘనకార్యమునట్లు తోడ్పడుగాక.

ఇట్లు కాకినాడ శ్రీ కాంగ్రెసుసంఘముయొక్కయు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘముయొక్కయుసభ్యులు

శుక వాచము:

$$-\text{C}(\text{O})\text{O}-$$

సంసారప్రవృత్తియం దన్యోన్యవలంబనము
సహజస్థితిగ నున్నది. వ్యక్తిమీదను వ్యక్తియును,
సంఘముమీదను సంఘమును, జాతిమీద జాతి

గ్రేటుబ్రిటను కిప్పుడు వడ్డీ గాకను 34000 లక్షల
సవరనుల నితరరాజ్యము లీయవలయును. ఆ మొత్త
మునందు జర్మని 14500, రుష్యా 6500, మిత్ర
మండలిరాజ్యము 13000 సవరనులు బాకీయున్నవి.
మిత్రమండలి బాకీలుండును చాలభాగమును స్వామా
జ్యోతర్పాగము లీయవలయును. గ్రేటుబ్రిటను
అమెరికాకు 8500 సవరనులు బాకీయున్నది.
గ్రేటుబ్రిటను తనబాకీదారులనుండి తానియ్యవలసి
నంతసామ్యమూత్రము వసూలుచేసి శేషించిన
దానిని రద్దుచేయుటకు సిద్ధముగనున్నటులు బాల్ఫు
రుప్రభువు ప్రకటించెను. బాల్ఫురుప్రభువు అమెరికా
యును ఇంగ్లాండ్ కీయవలసిన బాకీని రద్దుచేసినపుడె
ఇది సాధ్యమని తెలియజేసెను. ఇంగ్లాండుబాకీలు
రావలసిన బాకీ మొత్తమునందు నాల్గవ వంతు
మాత్రమే బాకీయున్నను ఇంగ్లాండునకు గల శేషి
చిన అప్పుతయును స్వదేశస్థుల కీయవలయును
గాని విదేశస్థుల కీయవలసినయవసరములేదు. విదేశీ
శస్థులకు యుద్ధసమయమునం దింగ్లాండు యుద్ధ
ద్రవ్యముల నిచ్చినదిగాని ద్రవ్యము నీయలేదు.
యుద్ధానంతరము జరిగిన యేర్పాటులందు బ్రిటీషు
రాజ్యములకు లాభము గలిగినది. గ్రేటుబ్రిటను
ప్రాస్తు బెలియములకు ప్రత్యక్షముగను పరోక్షము
గను లాభము గలిగినది. అమెరికా కేవిధమైన

భీష్మాచార్యుడైన పండిత మదనమోహనమూ
లవ్యగారిని నిష్కాధిపరని లీడరు పత్రిక వ్రాసిన
వ్రాతయందు సత్యము గలదని నమ్మవలయును.
మాలవ్యగారిని బంధించిన గాంధీనుజాత్యుని బంధ
నముకంటెను బ్రిటీషు అధికారుల న్యాయవ్యవ
హారములు ప్రజలకును ప్రపంచమునకును సుస్వ
క్తము గాగలవు. మాలవ్యగారు న్యాయాచరణము
న దుగల దార్శాగ్రమునంతను వ్యక్తముచేసి యుం
డును. గా. సప్రూగారు వెంటనే వాణిపదవికి తీలో
దకముల నిచ్చి ప్రభుత్వపు ప్రతిభను బోగొట్టి
యుండును. భారత భీష్మాచార్యుని స్వతంత్రస్థితికి
భారతీయులందరును నానందించుచున్నను బ్రిటీ
షున్యాయమునందు విశ్వాసము పూర్తిగ బోయి
నది. మొన్నను గుంటూరునం దేమియుచేయని నిర
పరాధులను 144 నిబంధన ననుసరించి పట్టుకొని
దండించుటయును ఆశాసనోత్తరువునే ధిక్కరించిన
మాలవ్యగారి జోలికి బోజాలక బోవుటయును
బ్రిటీషున్యాయవిధానమునందు గల దౌర్జన్యమును

చాంచల్యమును నిరంకుశత్వమును వెల్లడిచేయుచున్నది. ఈసత్యమునే తెలిపినవా రందఱును రాజద్రోహులై బంధనములకు బాలై బూటకములను వదలి నిశ్చలదేశభక్తు లగు చున్నారు. మాలవ్యగారు లోకమాన్యునివర్ధంతిసందర్భమునను జేసిన యుపన్యాసము వారినిశ్చయమును బెలుపుచున్నది.

అసహాయోద్యమము చచ్చినదని చెప్పవలదు. అది ఎన్నటికిని చావదు. అసహాయోద్యమ మంతరించుచున్నదని తలంచువారు చాలపొరబడుచున్నారు. భారతమకుటమణి యగు గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకున్నంతకాలమును ప్రభుత్వము వారు పశ్చాత్తాపమును వెల్లడింప కున్నంతకాలమును భారతీయులయత్నాహ మువశమింపదు. నాశరీరమున కొనయాపిరియైన నున్నంతకాలమునుగూడ నాయుత్సాహము తగ్గదు.

భారతపుత్రు లందఱును భీష్మాచార్యులయుపదేశమును మననముచేయుచు స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుదురుగాత!

భారతతిలక-నిర్బంధము

చెన్నపురియందు హిందీభాషయందు ప్రచురింపబడుచున్న భారతతిలక పత్రికాసంపాదకులయిన పండిత హేమానందరాహుతగారిని నిన్నను 124 వ క్రిందను బంధించిరి. జామీనుమీదను విడుదలచేయుట కధికారు లంగీకరించి బలవంతపెట్టినను నిశ్చలభక్తుడైన హేమానందుడుగారు చెరసాలనివాసమునే స్వీకరించిరి. ఇటీవల దేశనాయకులు వచ్చినపుడు హేమానందుడుగారు చేసిన దేశసేవ కిది సత్ఫల మని యూహింపదగియున్నది.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము

కలకత్తానగరమునందు ఆగస్టునడుమను గూడ నున్న కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము కొంతకాలమువరకును నిలుపబడినది. కారణము శాసనోల్లంఘనసంఘమువారి పర్యటన మని తోచుచున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితులందీ నిర్ణయము సమంజసముగ నున్నది.

గుజరాతులో బాలభట్టోద్యమము అభివృద్ధి జెందుచున్నది.

888000 పాశల బుణమునకు ఇండియాప్రభువువారు పెండ్లను మంజూరుచేసిరి. ఆగస్టు 11 తేదీని పెండ్లను దాఖలుచేయవలెను.

నేడు అలహాబాదులో అధినివేశములందన్న భారతీయులనుగూర్చియు, సంయుక్తరక్ష్యముల జల్లాబాద్ సవరణచట్టమునుగూర్చియు ౧౮ హోగ్గర్లు బట్టుకొని మరల గవర్నరు నినామించుటకును ద్వి యోచించుటకు పోరాధి జరుగును. హే. ఎ.క. కున్నా, డి. డి. బ్యాట్లీ అస్తస ఆగ్వాలా కృష్ణరావు మొదలగు సభ జరుగునని ప్రకటించిరి.

తిరువనంతపురం శాసనసభ

మరల 2 తేదీని సమావేశమైనది. కళాశాల విద్యార్థును భోజనవర్తిత్వముల కనువగు వ్యయమొత్తమును తగ్గించుటకు తీర్మానము లుపపాదించబడెను. ప్రస్తుతమున్న హిందూవిద్యార్థుల భోజనవర్తిత్వములో అందరిని భాతివీక్షితలేక జేర్చుకొనవలయు ననియు తిరువనంతపురపు వాస్తవ్యులనే కళాశాల పంపితులుగ నియమించవలయుననియు తీర్మానము లుపపాదించబడినవి. విద్యాశాఖాధికారి సహాయతోబోధ్యగి నిమిత్తము తేలండ జేయవలెననిరి. విద్యావిషయములందు సలహా నిచ్చుటకు సైకిటేరులులో విద్యానిధికి నొకరిని నియమింపవలెను. ఆర్థిక పత్రములో మదింపువేయబడిన 20.84 లక్షల యావ్యములు అంగీకరింపబడినవి.

సానికవార్తలు

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్సభ:— “ఈనెల 26-27 తేదీల పితాపురము కోటలో జరుగు నాంధ్రసాహిత్యపరిషత్సభకు మ-రా-రా-శ్రీ, పానగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులు గారాగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణి సంఘము:— ఈ సంఘ సందర్భమున ఆదివారము 6-వ తేదీ ఉదయం 8-30 గంటలకు మాంటూగూడ్డులో కేయిర్వీరము సెంటరువద్ద బహుమంద స్వామిగారును యజ్ఞ. కృష్ణమాచారిగారును ‘విద్య’ను గూర్చి ఉపన్యాసించెదరు.

మద్రాసురయిత్యాంధ్రాస్వాములసంఘము:— ఈ సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము 7 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు వై. యం. సి. ఏ. హాలులో జరుగును. అప్పడు సంకల్పక సివేదికమును చదువుటయు; పద్మశంకు చెవిన్యూ తెలియెటు మున్నగు ప్రశ్నలను చర్చింపబడును.

నిర్గమనము:— శ్రీ కన్యకాశుభేశ్వరీ దేశస్థాపు ఆయుర్వేదవైద్యశాల యందు ప్రధాన వైద్యులగు ఆయుర్వేద భూపతి పండిత యం. దొరస్వామి అయ్యగారు, అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహామండలి ఉపాధ్యక్షులు, నేడు సాయంత్రము కలకత్తా మెయిలో బయలుదేరి 13 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేదమహాసభకు వెళ్లెదరని తెలియుచున్నది.

దేశీయప్రార్థన సమాజము:— కేపు (కనీవారము) ఉదయము 9 గంటలకు చాకలపేటలో వావిళ్లవారి ముద్రాక్షరశాలయందు ప్రార్థన జరుగును. మఱుదిను ఉదయము జార్జిటవుక్ మదరాసు త్రి అన్నక పిథిలో ఉదయము 8 గంటలకు వైన ప్రాతినిధ్యము కీర్తనము జరుగును. ఈ సంకల్పము మా ప్రార్థనతోగలిగి విద్యార్థులుగా జేరగోరువాడు. అదియన్న నాయనపిథి 3/4 నె. మిదేమిద సమావేశము గావలయును. మునీశ్వరయ్య.

పొన్నేరితాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము శ్రీమార్ ఎం. కే. ఆచార్య, ఆదికేశవనాయకరు, ఏ. ఎస్. రామలు నాయుడు, బి. ఎస్. రామరావుగార్లును మరొకందరు దేశభక్తులును యాదిశువ కనబాచిన దినములలో ఆయుధములందు ప్రసంగములు చేయుట కేర్పాటు చేయబడినందున ఆదేశభక్తు ను గొంపించుటకు ప్రజలను పొన్నేరి కాంగ్రెసు సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

Table with 2 columns: Date (8-8-22 to 12-8-22) and Location (మింజూరు, కాట్టూరు, పులికట్టు, కవరకేట, అరణి)

భారతతిలకపత్రికా సంపాదకులు పండిత హేమానందరాహు అరెస్టు

మద్రాసు వై నాజుబాగుగొడ్డునందు నెలకొల్పబడిన హిందీ నాగపత్రిక యగు ‘భారతతిలక’ పత్రికాసంపాదకులను నిన్న సాయంత్రము 124 ఎ స్టేషన్కుకొంద సి. ఐ. డి. యస్.పై క్లర్కు మీర్జా అహమ్మదాలీ సామెలు, దేవరాజుగారలు అరెస్టు చేసినారు. పత్రికా కార్యాలయమును సోదామాచి, 3, 4 నెంబరుల పత్రికలను తీసికొనివెళ్లి రనియు తెలియుచున్నది.

ఆ సమయమున పండితు డిల్లు తన సోదర కిరీయులకు సందేశము నొసంగిరి:—

సోదరులారా! నేడు నుదిసము. నాజీము నెల్ల మత్తెరుదినము. స్వరాజ్యాశ్రమమునుండి అవ్వనము నాకు వచ్చినది. నేటిటి గౌరవమున కర్పణయ్యెద ననుకొనలేదు. పూజ్య

గురలగు-శిలకు గాంధీ మున్నగు మహాత్ముల పాద స్పర్శము చేత భవ్యమయిన స్వరాజ్యాశ్రమమునకు పోవు గౌరవము కలుగ ననుకొనలేదు. నేను మనఃసాధిగ్గి నే నాసోదరుల నుద్బోధింప దివిరితిని. ఇందుకొక భారతతిలకను స్థాపించితిని. భారతతిలక ఈ యుద్దేశముతోనే నిర్వహముగ దేశసేవ చేయవలయునని నాకోరిక. ఈసమయమునందు భారతతిలకను ఎప్పటికైనా సాగింపవలసిన భారము నన్ను ప్రేమించు ప్రతివారివైననుగలదు. భారతతిలక-నిర్వీర్యముగ బయలుదేలుచున్నదని నేను విన్నవినచో నేను మిక్కిలి సంతసింతును. అట్లుగాక భారతతిలకము ఇంతింతోనే నిలచినోయినచో జైలునుండి వఱలివచ్చుటకేనే నిచ్చగింపను. నాయందు ప్రేమ దయగవివారంబును-నా సర్వస్వమును భారతతిలకయేమని గమనింప గోరెదను.

ప్రియమిత్రులారా! వెళ్లుచున్నాను. ఉత్సాహముతో సాగవంతుడు. ఎప్పటికైనా ధీమానుడు అనుప్రహించినచో-వఱల కలిసికొందును.— హేమాచంద.

జనకలిలో బర్మాకాసంసభను తెరచుటకు రాజప్రతినిధి బర్మాకుబోవుననిరంగూనుగెజెటు వాకొనుచున్నది.

తాటికడగర (రంగూను) రైల్వేప్రమాదములో 4 గురు చనిపోయినటులును, ఇద్దరు బర్మాశ్రీలు తుతగాత్రులైరని తెలియుచున్నది. ఇంకొక 25 గురికిగూడ గాయములతిగినవి; వీరందరికి నెమ్మదిగనుండు ననుకొనుచున్నారు.

మేజరుబ్యాగు - వైమానికుడు - మాయటకు ప్రజలు మూడంటేనే సాయంకాలము ‘చాదలై న్న’గిగర గుమిగూడిరి. సాయంకాలము 6 గంటలవరకు ఆయన రాక కనిపించనందున అందఱును ఇండ్ల కేవలనీనచ్చెను.

చెంగాల్ నాగపురము రైలు లైను కరగపురం ఆగ్రా మధ్య వర్షము వరదలై కురియుచుండుటచే 4 చోట్ల రైగపోయెననియు 2 వంతెనలు రైలు ప్రయాణముకుటకు వీలులేకుండైననియు తెలియుచున్నది. సామాను బండ్లు స్థానికప్రయాణము జేయుబండ్లు ఆపుచేయబడినవి. అంత అనకూఁముగనున్న నిన్నటినుండే బండ్లు నడుచును.

రైలుంచిమెంటు కమిటీ నాగపురం ఆగ్రా 2:— మధ్యరాష్ట్రముల వ్యయము తగ్గించుసంఘమువారియెదుట ఆర్థిక కార్యదర్శి మ్యాతీయ్యగారు తనశాఖవారికి తీరనిపని యుండెననిరి. అభివృద్ధికరమగు పనులను డెనలైవ్ మెంటు కర్చు—బుణముల జేసిన మొత్తముతో కొనసాగించిన డబ్బు తగ్గు ని ము రాజకీయములకు ఇదెంతియు మూలాధారముగ నుండుననియు తెలియజేసిరి. ప్రధాన కార్యదర్శి సెల్వెగారు విగ్రహాటిపు కవునిలరు ఉద్యోగము నొకదాని నెత్తివేయటమే తాంకిరింప ననిరి. మరితర ఉద్యోగములను గూడ ఎత్తివేయరాదనిరి. ఉద్యోగముల నెత్తివేయటమే కమిటీవారు నిమగ్న లైసదానిలన కలుగుప్రయోజన మంతగ నుండదనిరి. వీలైనచో ప్రభుత్వమువారి చలనమును తగ్గించవలయు ననిరి. ఇది వీలులేమన్న క్రొత్తలన్నులను విధించుటతప్ప గత్యంతరము లేదనిరి.

బందిపోటు నేరము కాలీచారక్ తేనారి అనువతుడును మరిముగ్గుడును నందఱు లాల్ హాల్ సోదరుల కం వె ని లో బం ది పోటు దొంగతనముజేసిరిని నేరముమోపుడెను. ప్రారంభించారణ మొదలాయెను. అనిల్ కమార్ పాల్ గా రైదమమద్దుగ కేర్పబడిరి. మోటారుబండిని కుదిర్చి బండిలో నెక్కి దొంగతనముజేసిరి. మోటారుద్రోగుని పారేచుకొనకరి ఆ దొంగతనము జరిగిననాడు తనబండిలో అనిలందెనని అర్థమాయెను. దొంగతనమొనపిదప ముద్దయి లం ద రు ను బం డి లో కె క్కి రి. బండి పోవుచుండగ ఇద్దరు పోలీసు భటులు వెంట వచ్చిరి. అనిలగాయి వీరిపై రివాల్యరును గాలచ్చుటకు ప్రయత్నించెను. కాని అది గురితప్పిపోయెను. వడిగా బండిని తొలకున్న కన్నుగూడ జంపెదనని భయపెట్టెనని చెప్పిరి. విచారణ ఇంతిటితో ఆపు చేయబడెను. మరల ముందెపుడు జరుగునది తెలియజేయబడును.

సింధు హైదరాబాదు పదకొండేండ్ల బాలునిపై కేసు కేసు కొట్టివేయటం సింధు హైదరాబాదులో 198 క్రి. ప్రా. కోడుప్రకారము మూల్ పోలీసులు భాయిరు మహమ్మదు అను పదకొండేండ్లబాలునిపై తెచ్చిన కేసును జిల్లామేజిస్ట్రేటు కొట్టివేసెను.

ప్రాక్షిణ్యముగాను సాక్షియమవుచు భారతకళామూలమును
 మహావలన నొక స్త్రీలవలెను మునిగిపోయినది తెలిసెను. రాజ్యము
 వివేకముగాని వాఙ్మూలమునందు వెండుమామ బోట్లలో భారత
 కళామూలము కనిపించినది. స్త్రీలను విడిచి వేరొకరిని
 పోషించినదని ప్రయాణికులెంత గోచరము వినిపించుకొన లేదని
 తెలిసెను. కలానులకుఁ గనినక్రమముకలతదని తెలిసెను రాముగాను
 తెలిసిరి.

కాటరగారివిమర్శన

మేరైన బ్రోకర్ల సంఘాధ్యక్షుడగు కాటరగారి కల్యాణస్వామయ్య నెట్లు చెలిపి ఈజిప్టు నామయందు ఆధునిక వస్తుసంచయమున్నయెడల కథ వేరుగ నడచెడిది. సాధ్యమైనంత తక్కువమంది శ్రేష్ఠకళానుల నియమించుట పి అందుకే కంపెనీవారి విధానమైనట్లు దోచుచున్నది. అధికము భారతీయకళానుల నియమించుట సరియగు విధానము గాదు. బొంబయియందు చాక గావోరతుటనే సీకంపెనీ ఈవిధాన మవలంబించెను. భారత కళానులు ప్రథమమున తనకరీరమును రక్షించు కొనుట యందు మాత్రమే నిమగ్నులై యుండును. "క్రీలు పిల్లులు" అనునది బ్రిటిషుకళానుల ప్రథమాదర్శము. ఆసియావాసులు తేనియెడ బ్రిటిషు కళానులు దీనిని నానాంతము నిర్వహించెడివారు. సరియగు నావికు లున్నయెడల, "ఈజిప్టు నాకయొక్క బోయల సభ్యుల సము తోడనే నాకలోని షిప్లెవీని రక్షింపగలిగెడివారు. బోయలవిషయము సంబంధించి చంతవరకు నాకానాయకునిని ఇతర అధికారులను నింపించుట న్యాయముగాదు. బ్రిటిషునావికులే యీనాకయందు యుండుటల ఈ విషయము సంభవింపకయే యుండెడిది. పి అందుకే కంపెనీ వారట్టి కళానులనే నియోజించునంతవరకు నాకాధికారులకు సరియగు నాయుధపరికరముల వసూలయెను. బ్రిటిషు నావికుల కగు వ్యయములో భారత నావికుల నియోజనమునకు మాడవరకు వ్యయము మాత్రమే యగును. కంపెనీలాభముల కన్న మానవుని జీవితము తెక్కువ యని కోర్చువారు పి అందుకే కంపెనీవారికి చెలిపెదరని నమ్మెదను.

విరిపు విప్లవము

బెల్జియన్లను నష్టము

లండను ఆగష్టు 1:—ఈదినమున కాన్సోరేషను సమావేశమునందు బెల్జియన్ లార్డుమేయరు పదవ్యసించుచు. ఈతక్కిన మున పోరాటముల వలన 16000 నవరముల విలువ గల ప్రజల సాక్షు నాకన మొనర్చుట నని ప్రకటించెను.

కస్తము కార్యాలయము

డెల్లిను ఆగష్టు 1:—ఈదినమున ముగ్గురు సాయుధవాదులు డెల్లిను కస్తము కార్యాలయమును ప్రవేశించి ఉద్యోగులను నిలువబెట్టి 500 పానులను లాగుకొని అదృశ్యులైరి.

రాబోవుతక్కినపు కవ్యకు ఆదాయవ్యయపట్టికయందు ఆదాయము వ్యయమున కన్న 3610 లక్షల రూపిలులు అధికమగునందునని చెలియుచున్నది. వ్యయము 7610 లక్షల రూపిలు లగును.

డిగ్రిలో ప్రజలనుకొనునట్టి గొప్ప బండిపోటు జరుగలేదని సింధుజేత్ర పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు తెలియజేసిరి. డిగ్రిలో స్వల్పదొంగతనము జరిగెను. ప్రాణాపాయము జరుగలేదు. ఎవరో భయపడి గొప్ప దొంగతనము ప్రాణనష్టము గల్గెనని ప్రకటించి యుండవలె ననిరి.

అలిగ్రా లిడెను:- జయలక్ష్మి దేవి

పంజాబు శాసనసభ

మరల నిన్నటిదిగము సమావేశమయెను. సరిహద్దులను పంజాబుతో గలపులిమయమును వర్ణించిరి. మంబరులాల్ నాథు పంజాబుతో సరిహద్దులను గలిపిన ఎంతయు లాభకరముగా నుండునని సాదృశ్యములను జూపిరి. ప్రతిపక్షులవాదము విశ్వసనీయముగాదనిరి 1901 సంవత్సరములో పంజాబునుండి విడదీయటచే గలిగిన కష్టమును తెలియజేసిరి. సరిహద్దుపరిపాలనను తమచేతులనుండి తప్పించుకొనుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఎన్నడును ప్రయత్నించలేదు. సదా దీని సభిర్వర్జితముకలెననియే నాథులతోచించుచున్నాడు. సరిహద్దు పాలనమును లోపము లేకుండ జేయుటకు పంజాబుతో గలపనవరములేదని మేనార్డు గారనిరి. ఇతర పరిపాలనమునుండి తరిప్పి దైవ నివిలియను ఆపిసరులను నియమించిన బాగుండును. గవర్నరు నెత్తిమీద సరిహద్దుభారమునుకొని పినదేశములో జరుగుపనులతోద్బడుటకు గాని తనపరిపాలనమును గాని చక్కగ నిర్వహించుటకు సరిహద్దుల పాలనమును విడచిగవిధానమును ముచుండిన అకకాశముండదనిరి. సరిహద్దులను పంజాబుతో గలిపిన లక్షిని ఒడంబడిక హింజుమహ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము నెక్కుల సమస్య క్రొత్తగ సరిహద్దులను ఉటకు కష్టముగనుండుననిరి. ఈసమస్యలు మరల జరియెత్తుట మంచిదిగాదు.

తీర్మానము మొదటిభాగము పెట్టిల్లుజిల్లా కిరును ఆ సరిహద్దులో ప్రవేశమును ఒకే పరిలమములో నుండవలయునని అంగీకరించడము. ఏకేస్వీలను పాలించుటకు పంజాబు రాష్ట్రమువా రెన్నడును సంసిద్ధులుగ లేరను తీర్మానభాగము గూడ అంగీకరింపబడెను.

సంస్కరణములు పంజాబుతో గలపరండగనే సరిహద్దురాష్ట్రములోనే ఇష్టరలయనను తీర్మానము అంగీకృతమయెను. నాలవభాగములో (ఏ) తీర్మానాంశము ఉపసంహరించుకొనబడెను. ఇట్లు కలుపబడినరాష్ట్రముల కగువ్యయమును ఆదాయముకంటె హెచ్చు వ్యయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భరించవలెనను తీర్మానము గూడ అంగీకృతమయెను. గోదుమల ఎగుమతిని గూర్చి జేయబడిన ప్రతిబంధకమును తొలగించవలెననిరి. దీనిని ఇండియా గవర్నరు మెంటునాటికి సిఫార్సుజేయవలెననిరి. ఇతర అంగీకృతమయెను.

ఆంధ్ర మహమ్మదీయ ఖలాఫతు సంఘము

ది 1-8-22 తేదీని ఉంటూరులో కాన్వోల్షనున కైచారక సంఘమున వారేములకమైన సాత్వ్యమును, ఖలాఫతు సంఘ సమక్షమున వాగ్దానమున సాత్వ్యములను నొసంగి వారు. అందు అస్పృశ్యతను తొలగించునూతనమార్గమును. ఆయికు మత్యమునకు కలయు పరికరములను చక్కగా వివరింపబడినవి. హిందూ సహమ్మదీయులలో ప్రేమ, ఆశ్రితచర్యణ మింకను అభివృద్ధి కావలెను. వీనివై యొకరికదృష్టి నుంచినా నసాధ్యములు కావు.

ఉమాఆలీమా.

సంస్కృతనాటక ప్రదర్శనము

రాజమహేంద్రవర జాతీయ విద్యాలయోపాధ్యాయ సంఘ యాజమాన్యమున జాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కలసి శ్రీ చింతమణినాటక కాలలో 6 తేదీ రాత్రి 0-30 గంటలకు 'వేదీసంహరణ'ను సంస్కృతిములో ప్రదర్శింతురు. దానివల్ల వచ్చు ఆదాయము జాతీయవిద్యాలయములో ఆయుర్వేద శాఖాభివృద్ధికి వినియోగింపబడును. సంస్కృతి భాషాభిమానులు, ఆయుర్వేదాభిమానులు, జాతీయ విద్యాభిమానులు దయచేసి ప్రోత్సహింప ప్రార్థితులు. మాతృర పాఠులును, ఆయుర్వేద మహాసభకు విచ్చేయు ప్రతినిధులు, విద్యార్థులును తప్పక దయచేసి విశాళముల సొసంగియు, మా పాఠశాలలో నెలకొల్పబడిన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలకు ఉచితముగా మందుల నొసంగియు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. రాజమండ్రి, మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, కాలదర్శి, 1-8-22. జాతీయ విద్యాలయోపాధ్యాయ సంఘము.

రైల్వే యుద్ధోగుల ఉపకార వేతనములు

రైల్వే ఉద్యోగుల గ్రాట్యూటీలనుగూర్చి కేంద్రకార్యక సంఘకార్యదర్శి రాజప్రతినిధిగారి కిట్లు కంటి నంటిరి. సమ్మె కట్టుటవలన గ్రాట్యూటీపోయిన దానిని వల కలుగజేసి ఈ విషయమై నిబంధనలను మార్చిజేసిన నవనాపకారమునకు ది. జి. వి. రైల్వేపనివాండును జి. జి. కి. రైల్వేపనివాండు సంఘమువారును తమకృతజ్ఞత పూర్వకముగ వందనముల స్పృశించుచున్నారు. ఈ సమస్యను నిష్పందింపి తగ్గించుటచే తొలగించబడినవారికిని, చనిపోయిన వారి భార్యలకు పిల్లలకు కలియనటుల జేయగోరుచున్నాడు.

జాబులు
గ్రామ ఆర్థికపరిస్థితులు

ఒక ప్రశ్న
(ప్రస్తుతపు మదరాసు ప్రభుత్వపు విద్యాంగమంత్రి లకు
ఎ. పి. పాతొగారు మనరాజధానియందలి, అందు ముఖ్య
ముగా గంజాముమండల ఆర్థికపరిస్థితులను గురించి కొంతకాలము
క్రిందట నొక గ్రంథమును వ్రాసి ప్రకటించి యుండిరి. సదరు
గ్రంథము విశ్రయమునకు ఎచ్చటదొరకునో, మిఠాతరులకైనను
తెలిసిన కృతజ్ఞుడను.

పి. ఎన్. శర్మ బి. ఎ., బి. టి. ఆడయార్

“కమ్యూనిస్టులకు కొక విజ్ఞప్తి”

ఏలూరు తాలూకా చాటపల్లె వాస్తవ్యులను, ప్రసిద్ధి
చెందిన మాగంటి వారికుటుంబమునకు చెందిన వారును, డెకాథి
మానియు, స్వార్థత్యాగియు, కమ్యూనిస్టులకు యాజ్ఞిక
సభ్యులను అగు, శ్రీయుత మాగంటి శత్రుశర్మచౌదరిగారు
కొలదికాలములో కొన్ని మండలములు సంచారముచేసి, కొంత
ప్రవక్తమును కమ్యూనిస్టులకు, సంపాదించెదమని వాగ్దత్తము
చేయుచు, ప్రతికర్షణము నూరూరూప్యములు యిచ్చుటల
వాగ్దత్తముచేసిరి. ఈ నూరూరూప్యముల వార్షికమునకు నెక్కువ
రిటేన్షన్ వాగ్దత్తము చేసిరి. ఈ విధముగా సంఘాభిమానియై
పోవకులుగా చేరినందులకు, కమ్యూనిస్టులను సంతోషము గెల్పిన
మానందనము లభించుచున్నాము. తక్కిన సా. ఖి. సోదరు
లియు నే సంఘసేవయందు పాల్గొని, సంఘమును మహోన్నతి
దశకు తీసికొని రాగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

సూరపనేని వెంకయ్య చౌదరి

2-8-22 } కమ్యూనిస్టులకు కార్యనిర్వాహక సభ
బందరు } కమ్యూనిస్టులకు కార్యనిర్వాహక సభ

తణుకులూరు కా కౌగ్రెసుసంఘము

ది 16 జూన్ 1922 నుండి 31 జూలై 1922 వరకు
ఆదాయవ్యయ పట్టిక.

రాబడి	
చిరానిల్వ	25-4-6
మండపాక గ్రామ కౌగ్రెసుసంఘము తిలకువ్వరాజ్యం	62-0-0
జిల్లాసంఘమునుంచి యీతాలూకా తిలకువ్వరాజ్యం	
నిధి వాటాకొనుంచి దీక్షాదళాలు తెచ్చినది.	222-8-8
దువ్వభిర్రా కౌగ్రెసుసంఘము తిలకువ్వరాజ్యం	
శనివారపు సుబ్బారావుగారివల్ల.	12-0-0
కౌగ్రెసు సభ్యుల చందా వాడ్డిట్లు సచ్చేర్వరావు	
గారివల్ల.	14-0-0
వెరక.	885-12-9

ఖర్చు	
ప్రచారకులకు యిదివరలో యివ్వవలసిన గౌరవ	
వేతనముల క్రిందను మేయి జూన్ నెలల గౌ	
రవవేతనముల క్రిందను.	142-14-0
జిల్లాసంఘమువారు ప్రచారకులకు యివ్వవలసిన	
గౌరవ వేతనములక్రింద వారికిజ్ఞాపింపబడి యీ	
సంఘము యిచ్చినది.	58-12-3
తపాలాఖర్చులు	2-8-0
శ్రేణుసభ	7-10-6
మిస్ లేనియన్ (ప్రతిపక్షములసహితం)	18-15-0
జిల్లాసంఘము యిచ్చుటలకు యివ్వవలసిన సా	
ముక్తిక్రిందను వ-రా-ప్రె, కొత్తలి రావు	
చంద్రాబాపుగారికి తిలు పెరవోవారు యివ్వ	
వలసిన వైకము.	78-8-8

వెరక.	309-10-3
చిరానిల్వ	26-2-6
	335-12-9

తణుకు, } నందూరి పార్థసారథి
31-7-22 } తాలూకా కౌగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి.

విలేఖరులకు సూచన
పి. వెం, ఒకడినుడు, ఎ. జు:—ప్రకటించబడును.
అం॥ పం॥

వృత్తాంతలేఖలు

విశాఖపట్టణము
(ఒకవిలేఖండి)

ఆగస్టు 2 తేది శ్రీయుతులు వసంతరావుబుచ్చి గుండెర
రావుగారును మాకేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారును కౌగ్రెసు
ప్రచారమునుండి 30 దిశ విశాఖపట్టణము వచ్చివేసిరి. పరవాణో
ఫిక్కలో ఉద్దర ఉద్యమమునకుగల ఆచారములను శ్రీయుత
గుండెరరావుగారు కవిగొనివచ్చిరి. యలకుంచిరి సంఘమును పునః
స్థాపనము రామచంద్రశాస్త్రిగారు గావించిరి.

తిలకు నిర్వాహదినము
1 వ తేది సాయంకాలము సముద్రపు ఒడ్డున లోకమాన్యని
జీవితము సంస్మరించు కొనబడును; ఉద్యమ ఆద్యములను
మనస్సుకట్టజేసి కొనబడును పురముల ఒహింసాసభ జరుప
బడెను. మహాకాశీ వర్షిమడుగుల బంగార్య పంతులు
గారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత తనుండారావుగారు; మార
వారాయణ గుప్తగారు ఉపన్యసించి ఈ దినముయొక్క ఆధి
శ్యతను వర్ణించి, లోకమాన్యని ఆద్యములను; ఆయన చేసిన
పనిని వర్ణించిరి.

“నాకీనాడ జాతీయ విద్యాలయము”

లోకమాన్యని ద్వితీయ సాగత్యరీతికము
ఈ పురమందలి జాతీయవిద్యాలయమున శ్రీ బాలగంగాధ
ర తిలకుని ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జరుపుదమున జరుపబడి
నది. ఈ వయము 7-30 గంటలకు విద్యాలయ భవనమున బాలురు
భాగ్యత్రార్దన జరిపి యా మహానుభావుని స్మరించు పద్ధతిముల
ఒదిపిరి. పిమ్మట లోకమాన్యని నిర్వాహకసంఘమున ప్రకటించ
బడిన మహాత్ముని యభిప్రాయములు తెనుగున యనువదించబడి
చదువబడినది. శ్రీయుత కౌగ్రెసుల రామచంద్రరావు బి. ఎ.
(గుజరాతు) గారు లోకమాన్యని యేల పూజింపవలయునో స్పష్ట
పఱచిరి సానబెట్టిన పత్తువులు కారాగృహసాన్లకేమున ద్వీగు
ణి కృతోత్సాహముడై ప్రకాశించు శ్రీయుత తిరుమలరావు
గారు ‘శీల నిర్వాహమును గూర్చి తమ సహజ వృద్ధుమధుర
వాక్కులతో బాలురు బోధపఱచిరి. విద్యాలయ ప్రధానోపా
ధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల పేరి దీక్షితులు బి. ఎ.
ఎల్. టి గారు విద్యార్థులు తమ సత్ప్రవర్తనములను, సాశీ
ల్యముచేతను మెప్పుడయియుండవలయునని హెచ్చరించిరి.
ఒక విలేఖరుడు.

అనకాపల్లి

1-వ తేదిని శ్రీవిశ్వేశ్వరగ్రంథాలయము తరపున తిలకు
గారి వర్ధంతి జరుపుదముగా జరిగినది. 400 మంది బీదవాం
డ్రకు తృప్తిగా భోజనము పెట్టితిమి, వారిలో ఆదిమాండ్రులు
200 లకు ఎక్కువగా ఉండే—అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

మైసూరు ప్రత్యేకపు టారికసంఘమువారు విచారణ
సల్పి ప్రతియు ఆర్థికసంపత్తి నుముఖముగ లేకపోవుటచే
మైసూరు ఆర్థికసభవారు తలపెట్టిన కార్యక్రమమునంతను ఆపు
తేయవలెనని నిఘాయజేసిరి. కాని ‘జాయింట్ ఎకనామిక్’
బోధువారు ఆభివృద్ధికార్యక్రమము సాగవలయుననిరి. సాలుకు
లతలరూప్యములు వెట్టుబడియొండవలె ననిరి. ఎకనామిక్ సభ
వారు ఈసంఘటింపను ఆలోచించి సంసానపు టారికాభివృద్ధి
వైతమాత్రము డబ్బు జాలకున్నను సాగునాడ దనిరి. ఆవసర
మగుచో కొంతవరకు తగ్గింపవచ్చు ననిరి. మైసూరుప్రభుత్వము
వారునూడ మానగూడదని కడపటి యుత్తరువును ప్రకటించిరి.
ఇకముందు సాలు 1 కి 50000 గూప్యములు మదింపు వేయవలె
ననిరి. ఆర్థికపరిస్థితులు నుముఖ మగువలకు కొద్దిగ ఈసామ్మునే
ఆర్థికపుత్రిములో కేర్పవలెను.

ఇండియన్ రెజిస్ట్రేషన్ అసెంబ్లీ సభ్యుడు నారాయణ
దాస్ గిర్రదాసుగారు తిరువాణ్ణురు సంస్థానమువారి ఆతిథ్య
మును బొందిరి. పేరు నిన్నటిదికము మదరాసునకు బయలుదేరిరి

పంజాబు శాసనసభ

పి. శి. ఏ. అంధకోటయన్ శ్వాసమాలం, పెరిజేషి, నెల్లూరుజిల్లా.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 4-వ శుక్రవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పవర్షితాప	అధికవర్షితాప	అల్పవర్షితాప	అధికవర్షితాప	అల్పవర్షితాప	అధికవర్షితాప
	°	°	°	°	°	°
ఇక్ష్వాకుపాలెం	85.2	79.2	...	59.82
హైదరాబాద్	84.0	78.9	0.04	87.06	0.09	...
సిక్తూరు ద్వీపము
దేవనూరు ద్వీపము	82.8	74.8	2.75	49.18	5.15	...
పాగారు ద్వీపము	87.6	81.1	...	32.88	4.21	...
గోపాలపురం	89.5	81.0	...	12.72	4.27	...
కొత్తూరు	78.7	68.8	0.15	34.65	7.29	...
విజయవాడ	95.7	83.6	...	4.96	5.06	...
కాకినాడ	92.7	81.1	...	10.06	1.24	...
మచిలీపట్నము	96.3	81.2	...	8.87	2.47	...
గుంటూరు	94.9	82.8	...	10.18	0.77	...
తెలంగా	99.0	82.5	...	3.71	0.78	...
మద్రాసు	98.5	79.4	0.08	5.64	0.71	...
కడపూరు	98.7	80.2	...	4.27	1.10	...
నాగపట్నము	96.8	78.8	...	3.17	0.29	...
పొంబన్	90.3	77.9	...	0.03	0.46	...
ప్రొక్కవడి	97.4	78.4	...	2.27
కొంజి	86.8	78.5	0.01	12.71	0.77	...
తిరువేంద్రపురం	85.1	76.0	...	30.50	9.35	...
కొచ్చి	86.6	74.5	0.50	59.04	5.06	...
కాకినాడ	82.6	75.1	0.60	84.35	16.18	...
మంగళూరు	86.1	75.4	0.46	87.89	9.89	...
తూర్పు	68.6	61.5	0.65	75.36	2.68	...
కాకినాడ	81.5	77.0	0.12	80.72	1.80	...
కర్నూలు	82.1	76.7	0.02	81.89
బొంబాయి	83.8	77.3	0.20	58.52	12.69	...
హైదరాబాద్	84.2	71.7	...	6.78	4.95	...
రైచూరు	88.0	74.1	...	5.28	40.8	...
అనంతపురం	92.1	76.0	...	1.58	2.86	...
బళ్లారి	91.1	75.5	...	0.61	8.26	...
కర్నూలు	98.0	74.4	...	3.27	5.18	...
కడప	99.0	79.3	...	4.51	2.87	...
పాపాపా	76.4	66.0	0.09	6.25	4.27	...
బెంగుళూరు	84.6	66.5	...	5.42	2.24	...
కొడైకనూరు	66.9	51.2	...	7.17	2.58	...
ఉదకమండలము	64.8	52.5	...	9.85	7.71	...
కోయంబత్తూరు	88.9	71.7	...	3.15	0.11	...
దోలూరు	98.5	77.0	...	10.05	2.27	...
నెలము	94.8	73.6	...	8.60	1.12	...
తిరుచనాపల్లి	97.5	78.1	...	0.61	2.32	...
వరంగల్	99.8	71.9	...	2.56	2.14	...
మధురై	99.2	78.6	...	2.84	0.79	...
తిరువళ్ళూరు	0.25	0.82	...

దక్కన్, పర్వతప్రాంతములందు మబ్బు లధికముగ నుండును. సర్కారులు, పశ్చిమతీరము, హైదరాబాదు, బొంబాయిలందు మితముగ నుండును. మిగిలిన ప్రదేశములందు స్వల్పముగ నుండును. మైసూరునం దార్ద్రత అధికముగ నుండును. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువగ నుండును. సర్కారులు, కర్ణాటకము, నెల్రలు, మైసూరులందు వేడిమి హెచ్చెను. దక్షిణము హైదరాబాదులందు తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు సాధారణముగ నుండును. పశ్చిమతీరమున వర్ష వాయువు లింకను దుర్బలములగు నేయుండును. బలవదనూచలు గలవు.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

తాతా బ్యాంకు మోసమునేరములో ముద్దయి జోతీ స్వామిగారికి 4 లక్షలకు పైగాను లక్షలకు పైగాను జడి విధించెను.

రంగూన్ వియ్యముదొంగతనము నేరములో ముద్దయి లందరును సెనెన్సుకు పంపబడిరి.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి
బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్‌మిషన్ 15 19/82 పెన్సిలు
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 5/8 పెన్సిలు
లండన్ డిమాండు డ్రాఫ్టులు } 15 25/82 పెన్సిలు
బాంకి కోనుగోలు రేటు }
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 15/1 6 పెన్సిలు
ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/8 పెన్సిలు
కలకత్తా మార్కెట్టు

కలకత్తా ఆగస్టు 8 గురువారము

రత్తి:—బెంగాలు నాగపూరు రూ 452/8
డబ్బారు 373
కాఫీరాం 12
జనపనా:—అంగ్లో ఇండియా 370
యస్. యల్. కేపు 35/6
నాపురా 44/6

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి, బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్‌మిషన్ 15 5/8 పెన్సిలు
డిమాండు బిల్లులు—15 21/82 పెన్సిలు
బొంబాయి
మేరమార్కెట్టు

బొంబాయి ఆగస్టు 8 గురువారము

సాయంకాల మగుసరికి వాటాలధనము యాక్రింది విధమున నిలచియుండెను.
అహమదాబాదు అడ్వాన్సు రూ 2985
బొంబాయి కాటక్ 1110
బొంబాయి డ్రాయింగు 1425
నెల్రలు ఇండియా 505
సెంచరి 782
కొలబు లాండు 2290
క్రెసెంటు 527
కరింభాయి 2000
డెవిడు 1785
ఫజులుభాయి 1350
ఇండియన్ బీచింగు 205
ఇండియన్ మాల్యా 710
కోహినూరు 2770
నూన్ గేటు 897
మెరలు 1047
ఫోనిక్సు 925
సింప్లేక్సు 812
హుస్సేన్ 840
స్వదేశీ 5040
స్వాను 1200

ఇతరవాటాలు

తాతా హైడ్రో—రూ 855
తాతా వరను అండు స్టీలు (ఆర్డినరి) 57
" " (డిఫర్డు)—195
తాతా అయిలుమిల్లు—47
నెల్రలు బాంకి—86/12
తాతా బాంకి—15/8

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి:—బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్‌మిషన్ 15 8
[5/8 పెన్సిలు
డిమాండు బిల్లులు—15 8 21/82 పెన్సిలు

ఆయిలు ఎంజినులు

రెండు 3 1/2 హెచ్. పి. హోర్ని ఆయిలు ఎంజినులు (వాడినవి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మంచిస్థితియందున్నవి. 16 అడుగుల ప్యాస్టింగు, రెండు పుల్లలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2 1/2 అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని ధరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1, రాయకట్టిపాటి, మద్రాసు.

ఈజిప్టు నాయకులు

జిగ్నాలు పాపా యనారోగ్యస్థితి

ప్రధాన మంత్రికి తెలుపుకొనిన యాజ్ఞేపణ

ఈజిప్టు నాయకులను ద్వీపాంతరవాస శిక్షకు శిక్షిల్లి ముకు బంపినందులకై తమ యాజ్ఞేపణ తెలుపుచు పార్లమెంటు లిబరల్ లేబరు సభ్యులు కొందరును కొందరు ఇంగ్లీషు క్రిస్టియనులు ఒక విజ్ఞాపనమునందు సంతకముచేసి ప్రధానమంత్రి గారి యాజ్ఞపు పార్లమెంటు సభ్యులకు బంపిరి.

“ఇతర కాలము పోరుశ్శలిపి యిప్పటిప్పుడు రాజీకి బూను కొనున్న విదేశపాలకవర్గము నిర్బంధ ప్రవాస శిక్షలకానిది వాని నబలులలోనున్నారని యాజ్ఞపు నలు తలంతురు. పత్రికల యాపులకును సభల యాపులకును ఇతర నిర్బంధచర్యలకును యాజ్ఞపును ప్రభుత్వమువై బాధ్యత త్రోయుటచే ప్రజల సభ వారు నమ్మిన నమ్మకమును. కాని యాజ్ఞపులో ఆలూగున నమ్మకములేదు. విలసన యాజ్ఞపును ప్రజలను బ్రీటిషు అధికారు లే నియమించి తమ యధీనమున నుంచుకొనిన ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపక్షముననే స్పష్టముచున్నది. ఈజిప్టులోగూడ అందరకు ను ఈ నాటకము తెలియే యున్నది. ప్రొటెక్టర్ రేటు నికన తీసివేయకమున్నే బ్రిటిషు పైనికాసనము క్రింద అరెస్టు చేసి బ్రిటిషు పైనికాకారులు వానిని ద్వీపాంతరవాసమునకు పంపియు, ద్వీపాంతరవాస శిక్షపొందినవారి హద్దీవము నుంచుట ఆకాలని కాసనసభచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహమున యంగ్లీకరింపజేసియుండుటయు, ఈజిప్టును లెజండురు. కనుక యీ సబబులకు మోసపోవు వారెవరును లేరు.

“ద్వీపాంతరవాస శిక్షకు లధికసంఖ్యాకులు చాలవృద్ధులు. వారిలాటి కష్టముల కెన్నడును అభ్యాసముపడిన వారు కారు. ముఖ్య నాయకుడగు జిగ్నాలు పాపాగారికి డెబ్బది సంవత్సరములవయస్సు. చాల అనారోగ్యముగ నున్నారు. తగిన చికిత్స యూరోపునందే లభింపగలదు. శిషిల్లి ను ద్వీపమునందు అతనినింకను నుంచుట చాల యవగతము. జిగ్నాలు ప్రజా నాయకుడు.

“జిగ్నాలు పాపాగారు చావలెని యుద్దేశ్యముతో అతనిని పేల్లినుకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బుద్ధిపూర్వకముగ గొనిపోయిరిని యప్పటికే యాజ్ఞపువాస్తవ్యులు తలంచుచున్నారు. అతనిని అచ్చట యూచిన, మరణము సంభవించుననియే చెప్పవచ్చును. అట్లు సంభవించెనా, యిది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి అంతర్జాతీయ పరిపాలనావిధానమే యను నభిప్రాయము దృఢముగ నెలకొనుటయే చెండు దేశముల వికాసతత్వమునకు భగ్నము కలుగును.

“కనుక ప్రభుత్వమువారు న్యాయముగ ప్రవర్తించి శిక్షయిందు కొనవలెను. నాయకు లనువారిని వారినిజదేశమునకు బంపియో, లేక వారియిష్టముననుగుంచి మరి యింకొక ప్రదేశము నకు బంపియో, యాజిప్తు నులను సంతృప్తిపరుపవలెను. లేకున్న యాజిప్తు నులకేగాక, నాగరక ప్రపంచమున కంతటికిని ననంత యాగ్రహము కలగకమానదు.”

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

డెయిలీ ఎక్స్‌ప్రెస్ పత్రికలో రూపాల్ సంస్థానాధీశ్వరులను అయినబంధువుడు ధోకటుసింగుగారును గవర్నరు గారి ఇష్టముప్రకారము నిర్బంధించబడి అన్యాయముగను అక్రమముగను అదరించబడుచున్నారని ప్రకటించబడెను. ఇదిపారబాటు. రూపాలు సంస్థానాధీశ్వరుడు తన బంధువులలో ఒకరిని జంపిరినియే అట్టి నేరములను విచారించుటకు సంస్థానములో గాని దాని కావల గాని న్యాయస్థానము లేమింజేసి ఈతను సంస్థానాధీశ్వరు డెగుటచే మామూలు ప్రకారము విచారించు న్యాయస్థానమునకు పీలులేక పోవుటచే ఇట్టి నేరములకు కాధియారారు గవర్నరునకు ఏజంటుకు జూడిషియల్ అసిస్టెంటుకు నున్న ఉచ్యోగిని అభ్యర్థించి నియమించి ఒక సంస్థానాధీశ్వరుని అనుభవముగల పోలిటికలు ఏజంటును జేర్చి ఒక పంచాయతీ కేర్వరిచి మామూలు విధానమునే అవలంబించిరి. ఈద్దయిలు ఇద్దరి తరపున న్యాయవాదులు వాదించిరి. తామూరుగారు దాదాపుగుహత్యను ఉద్దేశించిన పంచాయతీ వారు ఏగ్రీవముగ నభిప్రాయపడిరి. రాకటసింగుగారు తమోరహత్యను జరుపుటలో పద్దతిజేసినని నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వమువారు రెండుచే ఇండియా గవర్నరు వెంటియవారి సమ్మతియొకటి రిటర్ను లేదు తమ స్వాధీనములో నుంచుకొనిరి. వీ విషయము మరచిపోవుటకు పీలులేదు. వీరు ‘నేటు’ ప్రిజనర్సుగ నున్నారు. ప్రతిసారిను బండిల లెక్క ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కంపబడును. ప్రతిసంవత్సరము బండిలను విడుదలజేయు విషయము ప్రభుత్వమువారు అలాచించెదరు. ప్రస్తుతము వీరి రెండరు తప్ప ఇతరబండిలు లేరు.

కొత్తపేటపాఠశాల (గోదావరి జిల్లా)

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0—2—0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండుతోములవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుటను, నోటి దుర్బంధములేక చూడవచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికీ మంచి మందు.

డబ్బీ 1-కి 0-6-0 అరులగాలు మాత్రమే.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

హొగ్గుపులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధములయిన ఏరేపెట్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది. చెన్నపురి గవర్నమెంటు కెమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము పొందబడినది.

సోడావాటర్ మిషనులు

ప్యారి అండు కంపెనీవారిక స్టబ్ కంట్రాక్టులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద కనపరచిన విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్న యెడల ఆర్డర్లు సప్లయచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,

ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నెల్లీకుప్పం. (దక్షిణ ఆంధ్రా జిల్లా)

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు గారి

జీవామృతము

హిందూదేశమందలి అమూల్యమైన మూలికలతోడను లోహములతోడను తయారు చేయబడిన దేశీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుద్ధపరచుటయందు అమోఘశక్తిని చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుక్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు నేడిని పోగొట్టును. ఇది తీయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు బలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును. అస్త్రవము, మలబద్ధము, సోమరతము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి వుంచుచుచి అకలిని వనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కలిగియునకు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకు శరీరశక్తికిమించి పనిచేయు. వారలకు స్వకాలములయందు చేతి నుడదగిన అమృత మనటకు సంజ్ఞామ లేదు. యిహ్యది కేవలము అమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ॥ 4—0. ప్యాకెండు మరియు పోస్టేజి వర్తరాలు పేరుగా నిర్వహింపెను. మా ముద్రల బాపితాను కోరవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకోవిధి, మద్రాసు. తంలిఅడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

సిద్ధమకరధ్వజ (వైద్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదోషధులలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువల గ్రంథములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్ణయముగ మాచేత తయారుచేయబడియున్నది.

శ్లో॥ శ్రేష్ఠాంబుజాదామహాః సువాచిద్విపద్యతే । మేధాయాః కాంతిజననః కామోద్ధీపనకృత్కా॥

బుద్ధిని, జయద్రావమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినీయును. హేమ్యుగ ధాతువులే జేసి కామోద్ధీపనము కలిగించును. అతిముక్తము, తీయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుతీయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుపయోగపడును. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. వెల 25 మాత్రలు రూ॥ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మాసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హార్నింగ్స్టాడ్ హాంటురోడు, మద్రాసు.

నిర్మాతముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయోషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

అమృతాంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట సుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము అమృతకబ్బ మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనకబ్బ మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, బార్ని బ్లాక్ - మద్రాసు. లేక 109 ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ - బొంబాయి.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగోగమునకు జోకానము

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పం లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మాడు విధముల సెగోగమును వూరుదు. పూటలలో వూర్చును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షోషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మాసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి

తేది నుండి అన్నికరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాంఘా వర్తస్యాటికల్ వర్క్సు

ఆయుర్వేద యావధముల తయారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగు కంపెనీ, పోస్ట్ బిల్డుంగ్: కాకినాడ.

గృహ నిర్మాణము

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా గృహం పరమలిఖిత రంగుననుండి. లేకుండునట్లు తెప్పించుటచే చివుకగా ప్రకృతమైన, లేకుండునట్లు కమ్మలు, దూలములు, రత్నములు చిల్లరగానున్న, కర్రకులకు టోకు ధరలను విక్రయించు చిత్తాము. పెన్సి పట్టణం కట్టకంటే మా లేట్లు తక్కువ. రంగులు చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును. కానర్సిస్ వారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనీవారికి,

లేట కలపర్రకులు, కాకినాడ.

ప్రకటన

కురుక్షేత్రసంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పరీక్షలు గ్రంథము. ఇందు బాండవులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయంపబడినది. వెల రూ 1—0—0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామాయణముపై నత్యధ్యుతమగు విచర్యనము. ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామాయణ యుద్ధకాలము నిర్ణయింపబడినది. వెక్కువ

మాత్రసాంకేయము సవిమర్శముగా వెలువడినది. రామా

యణకథ తెలిగినవా రెల్ల జరువదగినది. వెల 0-12-0.

వలయువారు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి.

(గుంటూరుజిల్లా)